

HASAN
ÂLİ
YÜCEL
KLASİKLER
DİZİSİ

CCCLXV

FRIEDRICH HEBBEL

JUDITH

FRIEDRICH HEBBEL

JUDITH

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN: AHMET FIRAT

TÜRKİYE BANKASI

Kültür Yayınları

Genel Yayın: 4604

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüşüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüphanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyuluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüphanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamayacaktır.

23 Haziran 1941

Maarif Vekili

Hasan Âli Yücel

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

**FRIEDRICH HEBBEL
JUDITH**

**ÖZGÜN ADI
JUDITH**

**ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN
AHMET FIRAT**

**© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2017
Sertifika No: 40077**

**EDİTÖR
KORAY KARASULU**

**GÖRSEL YÖNETMEN
BİROL BAYRAM**

**DÜZELTİ
MUSTAFA AYDIN**

**GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI**

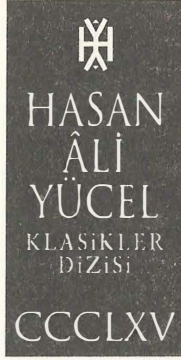
1. BASIM, EKİM 2019, İSTANBUL

**ISBN 978-605-295-952-7 (CİLTLİ)
ISBN 978-605-295-949-7 (KARTON KAPAKLI)**

**BASKI-CİLT
DERYA MÜCELLİT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
MALTEPE MAH. LİTROS YOLU FATİH SANAYİ SİTESİ NO: 12/80-81 TOPKAPI
ZEYTİNBURNU İSTANBUL
Tel: (0212) 501 02 72 - (0212) 501 35 91 Faks: (0212) 480 09 14
Sertifika No: 40514**

**Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır.
Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında
gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla
çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.**

**TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İSTİKLAL CADDESİ, MEŞELİK SOKAK NO: 2/4 BEYOĞLU 34433 İSTANBUL
Tel. (0212) 252 39 91
Faks (0212) 252 39 95
www.iskulttur.com.tr**

FRIEDRICH HEBBEL
JUDITH

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN:
AHMET FIRAT

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

Sunuş

Christian Friedrich Hebbel Alman asıllı şair ve oyun yazarıdır. 18 Mart 1918’de Almanya’nın o sıralar Danimarka Krallığı’na bağlı bulunan Wesselburen kentinde duvar ustası bir babanın oğlu olarak dünyaya geldi. Çocukluğu ve gençliği yoksulluk içinde geçti. Babanın bir kefalet meselesi yüzünden evi terk etmek zorunda kalması, ailenin ekonomik durumunu daha da kötüleştirdi. Kısa süre sonra babası hastalanarak hayatını kaybetti. Hebbel, Heidelberg’de başladığı Hukuk öğrenimini maddi nedenlerle 1836’da yarıda bırakmak zorunda kaldı. Münih’te felsefe okuma çabası da açlık, hastalık ve parasızlık yüzünden kesintiye uğradı. Daha sonra Kopenhag’a gitti. Danimarka Kralı VIII. Christian’dan aldığı 2 yıllık eğitim bursu sayesinde sırasıyla Paris, Roma ve Napoli’de bulundu ve en son 1845’te Viyana’ya yerleşti. 1846’da Viyana’da tiyatro oyuncusu Christine Enghaus’la evlendi. Maddi durumunun iyileşmesi ona 19. yüzyılın büyük yazarları arasına girme fırsatı verdi.

Judith Hebbel’in ilk eseridir. *Judith* yayımlandıktan hemen sonra Hamburg ve Berlin’de sahnelenmiştir. Hebbel’in yazdığı ilk tragedya olmasına rağmen yazara Almanya’da büyük bir ün kazandırmıştır.

Eski Ahit’in deuterkanonik (apokrif) kitaplarından “Yudit’in Kitabı” eserin ilham kaynağıdır. Judith ve Holofernes’in öyküsü Donatello, Boticelli, Caravaggio, Artemisia Gentileschi, Gustav Klimt ve daha birçok ünlü ressamı da etkilemiştir.

Hebbel'in Judith karakteri *Eski Ahit*'tekinden farklı olarak, dindarlığından ziyade dişiliğiyle önplana çıkar. Sigmund Freud, E. Silberstein'a yazdığı bir mektubunda Hebbel'den ve eserinden şöyle söz etmektedir: "Katı bir devrimci, zehir zemberek bir eleştirmen... Eserinde kahramanın haklı bir fikir uğruna savaşıırken yenik düşmesi ve fikirlerinin galip gelmesi veya en azından yazarın galibiyet vaat etmesi türünden bir klişenin izine rastlamak güçtür. Cinayet bahsinde gerçek bir Shakespeare'dir; kahramanlarının kendilerini en iyi hissettiği anlar tutkuları uğruna harap oldukları anlardır. Bütün kahramanları birbirleriyle çataçat kavga eden inatçılarıdır. (...) Judith çok güzel, cinsel bir vaka. Çok güçlü bir kadın gaddar bir erkeğe meydan okuyor ve kişiliğinin bir parçası olarak aşağılanan dişiliğini kullanarak intikam alıyor. Özellikle de daha önce Penthesilea'yı takdir etmiş olan sana, Judith'i hararetle tavsiye ederim."*

Türkçede pek tanınmayan Hebbel'in 1863 Schiller Edebiyat Ödülü'ne layık görülen *Nibelungen* (1861) isimli eseri ile *Agnes Bernauer* (1854), *Gyges ve Yüzüğü* (1854) ve *Maria Magdalena* (1844) isimli eserleri Türkçeye çevrilmiş, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanmıştır. *Judith* (1841) ise Türkçede ilk kez okurla buluşmaktadır.

Çeviriye Reclams Universal-Bibliothek'in 1984 baskısı esas alınmış, kişilerin isimleri aynen muhafaza edilmiştir. Okurların bu etkileyici oyunu, ilk çevirimi keyifle okuyacaklarını umuyorum.

Ahmet Fırat
Viyana, 2019

Kişiler

JUDITH

HOLOFERNES

HOLOFERNES'İN SUBAYLARI

HOLOFERNES'İN KÂHYASI

LİBYA ELÇİSİ

MEZOPOTAMYA ELÇİLERİ

ASKERLER, MUHAFIZLAR

MIRZA

Judith'in hizmetçisi

EPHRAIM

BETHULİA'NIN İLERİ GELEN İHTİYARLARI

BETHULİA HAHAMLARI

BETHULİA HALKI:

AMMON

HOSEA

BEN

ASSAD ile KARDEŞİ

DANIEL

Sağır ve dilsiz bir meczup

SAMAJA

Assad'ın arkadaşı

JOSUA

DELIA

Samaja'nın karısı

ACHIOR

Moabilerin subayı

ASURLU RAHİPLER

KADINLAR, ÇOCUKLAR

SAMUEL

Yaşlı bir dede

SAMUEL'İN TORUNU

I. Perde

(Holofernes'in kampı. Önde sağ tarafta generalin çadırı. Çadırlar. Silahlı birlikler ve kargaşa. Arka planda dağlar, onların ardında da bir şehir görünmektedir. General Holofernes subaylarıyla birlikte çadırından çıkar. Müzik sesi. Bir işaretiyle müzik kesilir.)

HOLOFERNES

Kurban!

BAŞRAHİP

Hangi tanrıya?

HOLOFERNES

Dün hangisine kurban verildi?

BAŞRAHİP

Emrinize uyarak kura çektik, kura Baal'e çıktı.

HOLOFERNES

Öyleyse Baal bugün aç değildir. Kurbanı hepinizin tanıdığı ve hiçbirinizin tanımadığı birine sunun.

BAŞRAHİP

(Yüksek sesle.)

Holofernes, hepimizin tanıdığı ama hiçbirimizin tanımadığı bir tanrıya kurban sunmamızı emrediyor.

HOLOFERNES

(Gülerek.)

İşte en çok hürmet ettiğim tanrı odur.

(Kurban sunulur.)

HOLOFERNES

Muhafız!

MUHAFİZ

Holofernes ne emrederler?

HOLOFERNES

Askerlerim arasında amirinden şikâyetçi olan varsa bir adım öne çıksın. Duyur bunu!

MUHAFİZ

(Bir bölük asker arasından geçerek.)

Amirinden şikâyeti olan varsa bir adım öne çıksın. Holofernes onu dinlemek istiyor.

ASKER

Ben amirimden şikâyetçiyim.

HOLOFERNES

Neden?

ASKER

Dünkü baskında bir kadını ganimet almıştım. Öyle güzeldi ki, karşısında utandım, dokunmaya bile cesaret edemedim. Amirim akşamüzeri ben orada değilken çadıma girmiş. Kızcağızı görmüş. Fakat kendisine direndiği için kızı çok fena pataklamış.

HOLOFERNES

Şikâyet edilen amiri öldürün.

(Rütbeli birine.)

Derhal! Şikâyet edeni de. Onu da alın. Fakat önce amir öldürülsün.

ASKER

Onunla birlikte beni de mi öldürteceksiniz?

HOLOFERNES

Çünkü çok ileri gittin. Sizi denemek için bu emri vermiştim. Amirlerinizden böyle şikâyet etmenize izin verirsem, amirlerinizin şikâyetinden beni kim korur?

ASKER

Sizi düşünerek kıza dokunmadım, onu size getirmek istemişim.

HOLOFERNES

Bir dilenci kralın tacını bulduğunda o tacın krala ait olduğunu elbette bilir. Tacını getirdi diye kral ona uzun uzadıya teşekkür etmez. Buna rağmen, bu iyi niyetini ödüllendireceğim, zira bu sabah çok merhametliyim. Öldürülmeden önce en iyi şaraplarımdan tadabilirsin. Kaybol şimdi.

(*Şikâyetçi asker rütbeli biri tarafından götürülür.*)

HOLOFERNES

(*Subaylardan birine.*)

Develere dizgin vurun.

SUBAY

Çoktan vuruldu.

HOLOFERNES

Bunu emretmiş miydim?

SUBAY

Hayır, fakat bunu emredeceğinizi düşünmüştüm.

HOLOFERNES

Sen kimsin ki aklımdan geçenleri çalmaya cüret edersin? İstemem böyle haddini aşan nezaketi. Ben emrederim, bu bir, siz yaparsınız, bu iki; tersi olmaz. Bunu aklından çıkarma.

SUBAY

Bağışlayın!

(*Oradan ayrılır.*)

HOLOFERNES

(*Yalnız.*)

İşte budur kendini ele vermeme, budur sonsuza kadar sır kalma sanatı! Su bu sanattan anlamaz. Denizlere set çekilir, nehirlerin yatakları değiştirilir. Ateş de anlamaz bundan. Doğasını keşfedebilmek ateşin, aşçı yamaklarının bile harcı şimdi; öyle ki, her lahana onunla pişiriliyor artık. Güneş dahi anlamaz bu sanattan. Kundura tamircileri ve terziler onun gölgesine bakarak zamanı

ölçüyorlar. Fakat ben anlarım. İşte etrafımda dolaşıp ruhunun çatlaklarına ve yarıklarına gizlice bakarak, ağızımdan çıkan her sözcükten göğüskafesimin kapısını açacak bir maymuncuk yapmaya çalışıyorlar. Lakin benim günüm günüme uymaz. Kibrine korkakça yenik düşecek ve günün birinde başkalarına maskara olacak bir budala değilim ben. Bugünün Holofernes'ini neşe içinde dilim dilim doğrar, yesin diye yarının Holofernes'ine veririm. Sıkıcı bir tıknımadan ziyade, varoluştaki daimi doğuşu ve yeniden doğuşu görüyorum hayata baktığımda. Evet, bazen bana tüm bu aptallar arasında sadece ben varmışım, onların ancak ayaklarını ve kollarını kesersem kendilerinin farkına varabilirlermiş gibi gelir. Bunu onlar da yavaş yavaş fark etmeye başladılar. Fakat bana biraz olsun yaklaşmak ve huzuruma çıkmak yerine, benden çekinerek zavalıca bana sığınırılar. Ateşi gördüğünde bıyıklarının tutuşmasından ürken tavşanlar gibi. Keşke karşıma çıkmaya cesaret edecek bir, tek bir düşmanım olsaydı! Onu öpmek isterdim, onu ateşli bir kavgadan sonra yere sermek ve sonra da üzerine yığılıp onunla ölmek isterdim. Nebukadnezar, kendisini sonsuza kadar kendisiyle çarparak vaktini israf eden kibirli bir sayıdan fazlası değil maalesef. Asur ile birlikte çekilsem, ondan geriye sadece yağlı bir deri tabakası kalır. Dünyayı Nebukadnezar'a boyun eğdirecek sonra da ondan çekip alacağım.

BİR SUBAY

Yüce kralımızın bir ulağı, huzurunuzda çıkmak üzere buyurdular.

HOLOFERNES

Onu derhal bana getir.

(*Kendi kendine.*)

“Boynun, eğilmek için yeterince esnek misin? Nebukadnezar bunu sana unutturmaz.”

ULAK

Karşısında yeryüzünün iki büküm olduğu, doğudan batıya kadar kendisine kudret ve hükümlanlık lütfedilmiş Nebukadnezar, başkomutanı Holefernes'e görkemli selamlarını iletiyor.

HOLOFERNES

Bütün sadakatim ile emirlerine amadeyim.

ULAK

Nebukadnezar kendisinden başka tanrıları yüceltmenizi menediyor.

HOLOFERNES

(*Mağrur.*)

Bu kararı, muhtemelen son zaferim kendisine duyurulduktan sonra verdi.

ULAK

Nebukadnezar sadece kendisine kurban sunulmasını, diğer tanrılara ait sunak ve mabetlerin yakılıp yıkılmasını emrediyor.

HOLOFERNES

(*Kendi kendine.*)

Birçok tanrı yerine tek tanrı, gerçekten rahatlık! Kralın kendisi dışında kimsede bu rahatlık yok. Elinde parlak miğferiyle kendi suretine tapıyor. Bir tek karın ağrılarından korumalı kendini ki aynada meymenetsiz suratını görünce korkuya kapılmasın.

(*Yüksek sesle.*)

Nebukadnezar geçen ay diş ağrısı çekmemiştir umarım?

ULAK

Tanrılara bunun için şükürler olsun.

HOLOFERNES

Nebukadnezar'a şükürler olsun diyeceksin.

ULAK

Nebukadnezar her sabah şafak sökerken kendisine bir kurban sunulmasını emrediyor.

HOLOFERNES

Bugün için maalesef vakit geçti. Onu günbatımında anıcağız.

ULAK

Son olarak, Nebukadnezar kendine mukayyet olmanı, hayatını basit şeyler için tehlikeye atmamanı emrediyor.

HOLOFERNES

Evet dostum, keşke kılıçlar, erkekler olmadan kendiliğinden bir şeyler yapabilseydi. Hem bak, hayatımı en çok da kralın sağlığına kadeh kaldırarak tehlikeye atıyorum ve bundan kendimi alıkoymam imkânsız.

ULAK

Nebukadnezar kulları içinde senin yerini dolduracak biri olmadığını ve seni daha nice görevlerin beklediğini söyledi.

HOLOFERNES

Güzel. Kralım emrettiği için kendimi seveceğim. Ayaklarının altından öperim.

(Ulak dışarı çıkar.)

Muhafız!

MUHAFİZ

Holofernes ne emrederler?

HOLOFERNES

Nebukadnezar'dan başka tanrı yoktur. Duyur bunu.

MUHAFİZ

(Bir bölük askerin arasından geçerek.)

Nebukadnezar'dan başka tanrı yoktur.

(Bir başrahip oradan geçmektedir.)

HOLOFERNES

Rahip, duyurduğum şeyi işittin mi?

BAŞRAHİP

Evet.

HOLOFERNES

Öyleyse git de şu peşimizden sürüklediğimiz Baal'i paramparça et. Kalan odun parçalarını sana hediye ediyorum.

BAŞRAHİP

Nasıl paramparça edebilirim tapındığımı?

HOLOFERNES

Baal kendini savunabilir. İkisinden birini seç: Ya Tanrı'yı paramparça et ya da kendini as.

BAŞRAHİP

Parçalayacağım.

(Kendi kendine.)

Baal'in altın bilezikleri var.

(Başrahip oradan ayrılır.)

HOLOFERNES

(Yalnız.)

Lanet olsun Nebukadnezar'a! Lanet olsun, zira büyük bir fikri vardı: hakkını veremeyeceği ve ancak yüzüne gözüne bulaştırıp gülünç kılabileceği bir fikir. Bunu uzun zamandır hissediyordum: İnsanın tek bir yüce amacı vardır, dünyaya bir tanrı getirmek. Peki dünyaya getirdiği tanrı, tanrı olduğunu insanla ebedî bir kavgaya tutuşmadan nasıl gösterecek? Tüm o aptalca acıma hislerini, kendinden ürpermelerini, kendini aldatmalarını bu olağanüstü vazife karşısında ezip geçmeden, toz duman etmeden mi, ayrıca ölüm vaktinde bile zafer şarkıları söyletmeden mi yapacak bunu? Nebukadnezar işin kolayına kaçıyor. Bozazancı onu tanrı ilan edecek, bunu dünyaya kanıtlayıp yaymak da bana düşecek!

HOLOFERNES

Baal yok edildi mi?

BAŞRAHİP

Alevler içinde yanıyor, umarım beni affeder.

HOLOFERNES

Nebukadnezar'dan başka tanrı yok. Sana emrediyorum, bunun nedenini bul. Bulduğun her neden için sana bir ons altın vereceğim, üç gün vaktin var.

BAŞRAHİP

Umarım emrinizi yerine getirmeye gücüm yeter.

(Çıkar.)

BİR SUBAY

Bir kralın elçileri tarafınızca dinlenmeyi istirham ederler.

HOLOFERNES

Hangi kralın?

SUBAY

Bağışlayın. Size ram olmuş tüm kralların adlarını akılda tutmak imkânsız.

HOLOFERNES

(Ona bir altın zincir fırlatarak.)

İşte hoşuma giden ilk imkânsızlık.

ELÇİLER

(Önünde yere kapanırlar.)

Libya kralı önünüzde böyle yerlere kapanacak, eğer ona merhamet edip başkentine girerseniz.

HOLOFERNES

Neden dün veya önceki gün değil de bugün geldiniz?

ELÇİLER

Efendimiz!

HOLOFERNES

Çok mu uzaktı yoksa hürmetiniz mi az geldi?

ELÇİLER

Yazıklar olsun bize!

HOLOFERNES

(Kendi kendine.)

Ruhum öfkeyle dolu, Nebukadnezar'a duyduğum öfkeyle. Merhametli görünmeliyim ki, bu zavallı solucan kendini bir şey sanıp öfkemin sebebi olduğunu düşünmesin.

(Yüksek sesle.)

Ayağa kalkın ve kralınıza deyin ki...

SUBAY

(Öne çıkar.)

Mezopotamya elçileri!

HOLOFERNES

İçeri al.

MEZOPOTAMYA ELÇİLERİ

(*Yere kapanırlar.*)

Mezopotamya Yüce Holofernes'e biat eder, eğer merhamet buyururlarsa.

HOLOFERNES

Merhametimi lütfederim, satmam.

BİR MEZOPOTAMYA ELÇİSİ

Haşa! Mezopotamya her koşulda boyun eğiyor, dilediği tek şey merhametinizdir.

HOLOFERNES

Bu dileği yerine getirebileceğimi sanmıyorum. Tereddüdünüz uzun sürdü.

BİR MEZOPOTAMYA ELÇİSİ

Yolculukta katedilen mesafeden uzun değil.

HOLOFERNES

Fark etmez. Bana en son teslim olan halkı yok edeceğime dair yeminim var. Yeminimi bozamam.

BİR MEZOPOTAMYA ELÇİSİ

Sona kalan biz değiliz. Yolculuğumuz sırasında, tüm halklar içinde yalnızca İbranilerin size karşı gelmek istediğini, bunun için savaşa hazırlandıklarını işittik.

HOLOFERNES

O halde kralınıza biatini kabul ettiğimi bildirin. Yalnız, bazı şartlarım var. Hangi şartlar olduğunu, meseleyi halletmek üzere ona göndereceğim bir subayımdan öğrenecek.

(*Libya elçilerine.*)

Siz de kralınıza aynısını bildirin.

(*Mezopotamya elçilerine.*)

Kim bu İbraniler?

BİR MEZOPOTAMYA ELÇİSİ

Efendim, aklını yitirmiş bir halk. Size karşı koymaya cüret etmelerinden anlamışsınızdır bunu. Daha iyi tanı-

mak isterseniz: Bunlar göremedikleri, işitemedikleri, nerede olduğunu kimsenin bilmediği bir tanrıya tapıyorlar. Buna rağmen bir de sanki bizim tanrılarımız gibi vahşi ve tehditkâr, sunaktan aşağı kendilerini izliyormuşçasına, o tanrıya kurban sunuyorlar. Dağlarda ikamet ediyorlar.

HOLOFERNES

Hangi şehirlerdeler? Ne kadar güçlüler? Hangi kral yönetiyor onları? Emri altında kaç savaşçısı var?

BİR MEZOPOTAMYA ELÇİSİ

Efendim, bunlar gizlenen ve kimseye güvenmeyen bir halk. Haklarındaki bilgimiz, onların görünmez tanrıları hakkındaki bilgileri kadar. Yabancılarla temastan çekiniyorlar. Bizimle yemez, bizimle içmezler, olsa olsa savaşır.

HOLOFERNES

Sorularıma cevap veremiyorsan ne diye konuşuyorsun?

(Eliyle işaret eder. Elçiler eğilir ve diz çökerek uzaklaşır.)

Moabi ve Ammonilerin subayları huzuruma çıksınlar.

(Muhafız çıkar.)

Bana karşı koymaya çalışan bir halka saygı duyarım. Yazık ki, saygı duyduğum her şeyi yok etmek zorundayım.

(Aralarında Achior'un da bulunduğu subaylar gelir.)

HOLOFERNES

Şu dağlarda ikamet eden halk, nasıl bir halktır?

ACHIOR

Efendim, onları çok iyi tanırım. Size ne durumda olduklarını söyleyeceğim. Mızrak ve kılıç kuşanmaya geldiğinde, aşağılık bir halk olur bunlar. Kendi tanrıları tarafından kırılmış, işe yaramaz birer oyuncaktır ellerindeki silahlar. Zira tanrıları bu halkın savaşmasını ve elini kana bulaşmasını istemeyen, düşmanlarını tek başına yok etmek isteyen bir tanrıdır. Fakat tanrıları önünde yakınmalar, sıızlanmalar ve kendini kınamalar eşliğinde diz çöktük-

lerinde, baştan aşağı küllere bulanıp ona teslimiyetlerini sunduklarında korkunç olur bu halk. İşte o zaman, dünya sanki bambaşka bir dünya olur, doğa kendi yasalarını unuttur, imkânsız şeyler gerçekleşir; deniz ikiye ayrılır, öyle ki, suları muhkem duvarlar gibi iki yana çekilerek yol açar kendilerine, gökten ekmek yağar, çölün kumlarından tatlı içecekler fışkırır.

HOLOFERNES

Adı nedir bu tanrının?

ACHIOR

Adını telaffuz etmeyi haydutluk sayarlar ve adını ağzına almak isteyen bir yabancıyı kesin öldürürler.

HOLOFERNES

Hangi şehirdeler?

ACHIOR

(Dağların ardındaki şehri göstererek.)

Şu gördüğünüz, bize en yakın şehirleri Bethulia'dır. Tahkim ettikleri budur. Başkentleri Yerusâlim'dir.* Oradaydım ve tanrılarının tapınağını gördüm. Yeryüzünde eşi benzeri yok. Hayranlıkla önünde dururken bana bir şeyler oldu, sanki bir şey beni ensemden tutup zemine doğru itiyormuş gibi bir ağırlık hissettim. Nasıl olduğunu anlamadan birden diz çöktüm. Az kalsın taşıyorlardı beni. Zira tekrar ayağa kalktığımda hareme adım atmak için karşı konulmaz bir istek doğdu içimde, ki bunun cezası ölümümüş. Yolda karşılaştığım güzel, genç bir kız söyledi öyle olduğunu. Gençliğime acıdığından mı yoksa bir dinsiz tarafından tapınağın kirletilmesinden korktuğundan mı söyledi bilemiyorum. Şimdi bana kulak verin ve sözlerimi hor görmeyin efendim. Bu halkın, tanrısına karşı günah işleyip işlemediğini araştırın. İşlemişlerse, o zaman bizi onların üstüne salın, tanrıları onları ellerinize teslim eder kesinlikle, böylece onları kolaylıkla alt edebilirsiniz.

Yok, eğer tanrılarına karşı günah işlememişlerse, vazgeçin, çünkü tanrıları onları koruyacaktır. O zaman, dünya âlemin diline düşeriz. Siz büyük bir kahramansınız, fakat onların tanrısı sizden çok daha güçlü. Karşınıza size denk birini çıkaramasa da sizi kendinize karşı isyana zorlayabilir. Nihayet kendinizi kendi ellerinizle bertaraf etmiş olursunuz.

HOLOFERNES

Bu kehanetlerin korkudan mıdır yoksa bir hinlik mi geliyor aklından? Benden başka birinden korkma küstahlığından ötürü seni cezalandırabilirim. Fakat bunu yapmayacağım. Kendi kendini yargılamış oldun. İbranilerin başına ne gelecekse, senin de başına o gelecek.

(Achior'ı kastederek.)

Alın bunu ve zarar vermeden kovun buradan.

(Emir yerine getirilir.)

Şehri ele geçirdiğimizde onun kellesini getireni ağırlığınca altınla ödüllendireceğim.

(Yüksek sesle.)

Şimdi sıra Bethulia'da!

(Asker alayı harekete geçer.)

II. Perde

(*Judith'in odası. Judith ve Mirza dokuma tezgâhında.*)

JUDITH

Şu rüyaya ne diyorsun?

MIRZA

Üff! En iyisi dediğimi dinle.

JUDITH

Çok acelem varmış gibi, nereye sürüklendiğimden habersiz, dur durak bilmeden koşuyordum. Bazen durduğumda ise sanki büyük bir günah işliyormuşum gibi “Durma, durma!” diyordum kendime ve hızla koşmaya devam ediyordum.

MIRZA

Az önce Ephraim geçti buradan. Çok üzgün görünüyordu.

JUDITH

(*Ona kulak asmaz.*)

Kendimi birden bir dağın tepesinde buldum, başım dönüyordu. Sonra içim gururla doldu, güneş bana öyle yakındı ki... Başımı eğerek selamladım güneşi, sonra dimdik yukarı baktım. Birden tam ayaklarımın altında bir uçurum hissettim; birkaç adım ötemde, toz ve dumanla kaplı zifirî karanlık... Ne geri adım atmaya ne de durmaya gücüm yetiyordu. Öne doğru sendeledim ve “Tanrım, Tanrım!” diye bağırdım korku içinde. “Buradayım!”

diye dostça ve nazik bir ses yankılandı uçurumdan. Aşağı atladım. Biri şefkatli kollarıyla tuttu beni. Göremediğim bir insan âdeta beni bağrına basmıştı. Anlatamayacağım kadar iyi hissettim kendimi. Fakat çok ağırdım, beni fazla tutamadı. Düştükçe düştüm. Ağlama sesini duyuyordum. Adamın sıcak gözyaşları yanaklarıma damlıyordu.

MIRZA

Tanıdığım bir rüya yorumcusu var, çağırmamı ister misin?

JUDITH

Yazık ki töreye aykırı. Fakat biliyorum, bu tür rüyaları küçümsememek gerekir. Kendi kendime şöyle düşündüm: İnsan uykuya daldığında, bilincinin bağlarından kurtulup iyice gevşediği sırada, geleceğe yönelik bir his, o anki tüm düşünce ve imgeleri bastırır. Böylece, gerçekleşecek olanlar kâh hazırlayan, kâh uyaran, kâh teskin eden bir gölge gibi ruha sızar. Bu yüzden bir olay, bizi nadiren gerçekten şaşırtır. İyi bir şey gerçekleşmeden önce zaten umutlu ve emin olduğumuzdan, her kötülük bizi istemsizce titretir. İnsan ölümünden hemen önce de rüya görür mü acaba, bunu hep merak etmişimdir.

MIRZA

Ephraim'den söz edince neden beni hiç dinlemiyorsun?

JUDITH

Çünkü erkeklerden korkuyorum.

MIRZA

Bir kocan vardı ama!

JUDITH

Seninle bir sırrımı paylaşmalıyım. Kocam deliydi.

MIRZA

Mümkün değil. Gözümden nasıl kaçır böyle bir şey?

JUDITH

Öyleydi. Kendi kendini ürküten ben değilsem, iğrenç ve korkunç bir varlık olduğuma inanmayacaksam kocam deliydi. Bak şimdi, Manasses'e gelin gittiğimde henüz

on dört yaşında bile değildim. O akşamı hatırlıyor olmalısın, bana eşlik ediyordun. Attığım her adımda öyle bir sıkıntı basıyordu ki beni. Bir an geldi yaşamıma son vermeyi düşündüm, ölüp ölüp dirildim. Ve o akşam... Öyle cazip, öyle ayartıcıydı ki ona karşı koyamadım. Ilık rüzgâr, “Şimdi tam zamanı,” dercesine örtümü sıyırmıştı, fakat sıkıca sarınmışım sonra. Yanaklarımın kızardığını hissetmiş, bundan utanmışım. O sırada babam benden yana olmaya çalışıyordu, oldukça ciddiydi. O kadar çok konuştu ki, tamamını dinleyemedim. Bir ara ona bakarken, “Manasses hiç de babamın dediği gibi biri değil,” diye geçirmiştim içimden. Bunların hiçbirini fark etmedin mi? Sen de bizimleydin.

MIRZA

Ben de seninle birlikte utanıyordum.

JUDITH

Nihayet evine geldik. Annesi beni güleryüzle karşıladı. Ona “anne” demek zor gelmişti önce. Çünkü ona “anne” dersem, annemin mezarında bunu hissedip üzüleceğini düşünmüştüm. Sonra tenime hintsümbülü ve kokulu yağlar sürdüğünde, hakikaten sanki ölmüşüm de bir ölü olarak bana merhem sürülüyor sanmışım. Sen de söylemiştin solgunlaştığımı. Sonra Manasses çıkıp geldi. Ve gözlerini bana çevirdiğinde, önce çekingen, sonra arsız, sonra daha da arsızdı; en son elimi tutup bir şey söylemek ister gibi olmuş, fakat konuşamamıştı. O an sanki ateşe atılmışım, bedenimden alevler yükseliyormuş gibi hissetmişim. Bağışla sana bunları söylediğim için.

MIRZA

Önce bir müddet yüzünü ellerinle kapatmış, sonra sıçrayarak ayağa kalkmış ve onun boynuna sarılmıştın. Şaşıp kalmışım.

JUDITH

Şaşırdığını görmüş ve sana gülmüştüm. Bir anlığına senden daha zeki olduğumu sandım. Gerisini de dinle Mir-

za: Yatak odasına geçtik. Kocakarı tuhaf şeyler yapıyor, takdis eder gibi bir şeyler mırıldanıyordu. Sonra odada Manasses ile baş başa kaldığımızda yine sıkılıp kaygılanmıştım. Odada üç mum yanıyordu. Mumları söndürmek istedi. “Söndürme, söndürme!” diye yalvardım. “Deli kız!” dedi ve bana dokunmak istedi. Sonra nasıl olduysa mumların biri söndü. Beni öptü; o arada ikinci mum da söndü. Ürktü; ona bakarken ben de ürktüm. Sonra güldü, “Üçüncüsünü ben söndüreceğim,” dedi. “Çabuk, çabuk!” dedim; üşümeye başlamıştım çünkü. Söndürdü. Odanın içi ayışığıyla apaydınlıktı. Yorganın altına girdim. Ayışığı yüzüme vuruyordu. Manasses, “Sanki gündüzmüş gibi seni çok net görüyorum,” diyerek bana doğru yürüdü. Birden durdu, öylece kalakaldı. Sanki kara toprak aşağıdan elini uzatmış da onu kendine doğru çekiyordu. Kendimi kötü hissettim ve “Gel, gel!” diye seslendim, yaptığımdan hiç de utanmadan. “Gelemiyorum ki,” dedi boğuk bir sesle, “yapamıyorum.” Bir kere daha denedi. Gözleri faltaşı gibi açılmış bana bakıyordu. Sonra pencereye doğru sendeledi ve art arda en az on defa “Yapamıyorum!” dedi. Beni değil de yabancı veya korkunç bir şey görmüş gibi bir hali vardı.

MIRZA

Bedbaht kadın!

JUDITH

Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım. Kendimi kirletilmiş hissettim. Nefret ettim, iğrendim kendimden. Beni sevdiğini söyledi, ona kollarımı açtığımda ise bana geleceğine sessizce dua etmeye başladı. Kanım dondu. Kalbim duracaktı az kalsın. Kendime, sanki yabancı bir şeymişim gibi hiddetlendim, yavaş yavaş uykuya dalıp unuttuğumda hâlâ uyanıkmışım gibi hissediyordum. Ertesi sabah yatağımın önünde durmuş bana sonsuz bir acımayla bakıyordu. İçim sıkıldı, nefesim kesildi.

Derken içimden bir şey kopar gibi oldu. Her nasılsa kahkahaya boğuldum ve nefes alabildim. O arada annesinin bizi gizlice gözetlediğini fark ettim. Suratında kasvetli ve alaycı bir ifade vardı. Benimle tek kelime konuşmadan oğlunu bir köşeye çekip kulağına bir şeyler fısıldamaya başladı. Manasses birden öfkelenerek, “Öf be! Judith melek gibi kız!” diye bağırdı, ardından yanıma geldi. Beni öpmek istedi ama dudaklarımı kaçırdım. Sana hak veriyorum der gibi garip bir şekilde başını salladı.

(Uzunca bir sessizlikten sonra.)

Altı ay karısı olarak kaldım, hiç birlikte olmadık.

MIRZA

Sonra?

JUDITH

Böyle sürüp gitti. Birbirimize ait olduğumuzu hissediyorduk fakat ne olduğunu bilmediğimiz uğursuz bir şey aramıza giriyordu sanki. Bazen ürpertici bir şekilde gözlerini bana dikiyordu. Öyle zamanlarda korkudan veya nefsi müdafaadan, onu ellerimle boğmak geçiyordu içimden. Bakışları zehirli bir ok gibi içime saplanıyordu. Üç yıl önceydi, hatırlarsın, Manasses arpa biçmeye gitmiş, tarladan hastalanarak eve dönmüş, üç gün ölüm döşğinde kalmıştı. Bana öyle geliyordu ki, en mahremim olan bir şeyi benden gizlice çalıp kaybolmak istiyordu. Hastalandığı için nefret ediyordum ondan. Ölerək bana kendimi suçlu hissettirmek istiyordu sanki. “Ölmemeli, bu sırrı mezara götürmemeli, cesaretini topla ve sor ona artık,” diye geçirdim içimden. Üzerine eğilerek sordum, “Manasses,” dedim, “düğün gecesinde sana ne oldu?” Gözleri kapanmak üzereydi, zor zahmet açtı tekrar. Ürpertdim, zira başını tabuttan çıkarır gibi kaldırdı. Uzun uzun bana baktı ve şöyle dedi: “Evet, evet, evet, şimdi sana söyleyebilirim, sen...” Fakat asla bilmemem gereki-

yormuş ve sanki ikimizin arasına ölüm girmiş gibi ağzını hemen kapattı ve bir daha açmadı.

(*Uzunca bir sessizlikten sonra.*)

Şimdi söyle Mirza, Manasses'e deli dememem için benim delirmiş olmam gerekmez mi?

MIRZA

Ürperdim.

JUDITH

Sen de sıklıkla görmüşsündür, dokuma tezgâhında sessiz, sakın otururken veya başka bir iş yaparken birden yere yığılıp dua etmeye başlıyorum. Bu yüzden beni tanrıdan korkan dindar birisi olarak görürler. Bunları sana söylüyorum Mirza, bunu yapıyorum çünkü artık kendimi düşüncelerimden nasıl kurtaracağımı bilemiyorum. Öyleyse dualarım Tanrı'ya gark olma isteği, yani bir çeşit intihar. Umudu kalmamış birinin kendini derin sulara bırakması gibi ben de sonsuzluğa atlıyorum.

MIRZA

(*Dikkatini dağıtmaya çalışarak.*)

Öyle anlarda en iyisi aynanın karşısına geç. Gecenin ha-yaletleri seni görseler, güzellik ve körpeliğinin parıltısından gözleri kamaşır, kaçıp kaybolurlar.

JUDITH

Aptal! Kendi kendini yiyebilen bir meyve mi var? Sadece kendin içinse genç veya güzel olman gerekmez. Kadın bir hiçtir. Ancak bir erkek ile değer bulabilir. Anne olabilmesi için erkek gerekir. Doğurduğu çocuk ise varlığı için doğaya sunabileceği biricik şükranıdır. Bedbahttır doğuramayanlar, bense ne bakireyim ne de kadın, iki kat bedbahtım!

MIRZA

Sana başka biri için, yakışıklı bir koca için genç ve güzel olmayı kim yasaklıyor ki? En soyluları arasından birini seçmeye hakkın yok mu?

JUDITH

(*Gayet ciddi.*)

Beni anlamadın. Güzelliğim belladonna* meyvesi gibi, ondan tadan ya delirir ya da ölür.

EPHRAIM

(*Telaşla içeri girer.*)

Ah! Holofernes ordusuyla şehre varmak üzereyken nasıl böyle sakince oturabiliyorsunuz?

MIRZA

Tanrı hepimizi korusun!

EPHRAIM

Gerçekten, Judith, gördüğümü görseydin tır tır titrerdin korkudan. Gören, korku ve dehşet saçan ne varsa bu dinsizlerin emrine verilmiş sanır. Bir sürü deve, beygir, savaş arabası ve mancınık! Surlar ve kale kapıları gözleri olmadığına şükretsin, bu dehşeti görseler korkudan yıkılıp giderlerdi.

JUDITH

Sanırım başkalarının gördüklerinden fazlasını gördün.

EPHRAIM

Sana söylüyorum Judith, Bethulia'da sıtmaya tutulmuş gibi görünmeyen kimse yok. Anlaşılan Holofernes hakkında çok az şey biliyorsun. Onun hakkında bildiklerimi bilsen böyle konuşmazdın. Onun ağzından çıkan her söz, yırtıcı bir hayvan gibi. Akşam karanlık bastığında ise...

JUDITH

Mumları yakar...

EPHRAIM

Bunu biz yaparız, ben ve sen! O tüm köyleri, şehirleri ateşe verdikten sonra "İşte bunlar benim meşalelerim! Diğerlerinden daha ucuza mal oldu," diye düşünür. Ateşe verdiği şehirlerin közünde temizlediği kılıcıyla et kı-

İlaç, zehir ve kozmetik ürünlerin yapımında kullanılan, meyvesi zehirli bir bitki. (ç.n.)

zartmayı da bir lütuf sayar. Bethulia'ya uzaktan bakıp gülerek, "Ne dersin, o esnada devekuşu yumurtası pişirebilecek misin?" diye sormuştur aşçısına alayla.

JUDITH

Onu görmek isterdim!

(*Kendi kendine.*)

Ne dedim ben şimdi?!

EPHRAIM

Onun tarafından görülerek kendine yazık etmiş olurdun! Holofernes kadınları kucaklayarak, öpücüklerle öldürür, erkekleri ise mızrak ve kılıçla. Şehrin surlarında seni görmüş olsaydı sırf senin için bile gelirdi.

JUDITH

(*Gülümseyerek.*)

Keşke öyle olsaydı! O zaman onun yanına gitmek için şehrin dışına çıkmam yeterli olur, böylece şehir ve ülke kurtulurdu.

EPHRAIM

Böyle bir şeyi aklından geçirmeye bir tek senin hakkın var.

JUDITH

Neden olmasın ki? Birimiz hepimiz için. Kendine hep "Ne için buradasın?" diye sorup duran biri. Benim için gelmeyecekse de benim için geldiğine inandırılmaz mı? Burnu ulaşamayacağınız kadar havada madem, ayaklarının önüne değerli bir taş atılsın. Almak için eğilecektir. O zaman onu kolayca alt edebilirsiniz.

EPHRAIM

(*Kendi kendine.*)

Planım basitti. Korkuya kapılıp bana sarılacak diye düşünürken daha da cesaretlendi. Gözlerinin içine baktığımda kendimi mahkûm edilmiş hissediyorum. Oysa böyle bir durumda çevresinde kendisini koruyacak bi-

rini arayacak ve beni görecekti. Ona benden yakın kim var ki...

(*Yüksek sesle.*)

Güzel olmaktan vazgeçecek kadar cesursun Judith.

JUDITH

Erkeksen bunu bir daha söylersin!

EPHRAIM

Erkeğim ve sana dahasını da söyleyeceğim. Bak Judith, kötü zamanlar geliyor, çok kötü zamanlar... Mezarda yatanlardan başka kimsenin güvende olamayacağı zamanlar. Baban, erkek kardeşin veya kocan olmadan nasıl sürdüreceksin hayatını?

JUDITH

Holofernes'e çöpçatanlık yapmayacaksın herhalde?

EPHRAIM

Geç dalganı bakalım, ama dinle. Biliyorum beni küçük görüyorsun. Çevremizde olup bitenler bu kadar tehditkâr olmasaydı bir daha gözüne görünmeyecektim. Şu bıçağı görüyor musun?

JUDITH

O kadar parlak ki, onda kendi suretimi görebiliyorum.

EPHRAIM

Beni kahkahalar içinde kendinden uzaklaştırdığın gün bilemiştim bunu. Ve gerçekten eğer şimdi Asurlular şehrin kapılarına dayanmış olmasaydı, çoktan göğsüme saplamış olurdu. O zaman onu bir ayna olarak kullanamazdın, kanımla paslanmış olurdu çünkü!

JUDITH

Ver şunu bana.

(*Bıçağı Ephraim'in eline batırmaya çalışır.*)

Hıh! İntihardan söz etmeye cesaret ediyorsun ama bıçağın elini çizmesinden korkuyorsun!

EPHRAIM

Şimdi karşımda duruyorsun, seni görüyor, seni işitiyorum, şimdi kendimi seviyorum. Kendimi hissetmiyorum artık,

çünkü seninle dopdoluyum! O dediğin, ancak kalpte acıdan başka bir şeyin uyanmadığı, uykunun gözkapaklarını kapatması gibi ölümün ruhu sardığı gecenin karanlığında, görünmez bir gücün emrini gayriiradi yerine getirir gibi olduğumda mümkün olur. Ah bilirim o duyguyu, zira o kadar ileri gitmiştim ki, neden sonunu getiremediğimi ben de bilmiyorum. Bunun cesaret veya korkaklıkla ilgisi yok. Uyumak istediğinde kapıyı sürgülemek gibi.

(Judith ona elini uzatır.)

Judith ben seni seviyorum, sense beni sevmiyorsun. Bir türlüsenü sen, başka türlüsenü de ben yapamıyorum. Ama severken aşağılanmak ne demektir bilir misin? Diğer acılara benzemez. Bugün benden bir şey alınırsa, yarın onsuz yaşamayı öğrenebilirim. Bıçak yarası olsa iyileştirmeye çalışmak için imkânım olurdu. Ama aşkımın aptallık sayılması kalbimdeki en kutsal şeyi de yalan saymaktır. Zira beni sana çeken hislerim beni yanıltıyorsa, beni Tanrı'ya boyun eğdiren hissin hakiki olduğunu nasıl garanti edebilirim?

MIRZA

Aşkını hissetmiyor musun Judith?

JUDITH

Aşk görev olabilir mi? Haçneri elinden bırakması için bu adama elimi vermek zorunda mıyım? Neredeyse inanaçım!

EPHRAIM

Judith, sana bir kez daha talibim. Bu kez senin için ölmeye talibim, bana izin ver. Sana doğru sallanan kılıçların saplandığı bir kalkan olmak dışında bir şey istemiyorum.

JUDITH

Düşman kamplarını görünce korkudan ölmüş gibi beti benzi atan kimdi? Eteğimi ödünç vermem gerekiyormuş gibi karşımda duran? Gözleri ateş saçıyor, yumrukları sıkılmış, peh! Ah Tanrım, insanlara saygı duymayı o kadar

seviyorum ki, bedenimden bir parça kesiyorum sanki birini aşağılamam gerektiğinde! Ephraim, seni incittim ve bu canımı acıtıyor. Sana sevmeye değer görünmek istemedim artık, çünkü sana verebilecek bir şeyim yok, bu yüzden seni küçümsedim. Şimdi ise seni ödüllendireceğim, bunu yapabilirim. Ama laf ağzından çıkar çıkmaz, bu iş zorunluluğun ta kendisi gibi buyurgan, ruhunun önüne dikilivermediyse, sadece onu gerçekleştirmek için yaşadığını hissetmediysen yazıklar olsun sana. Git ve Holofernes'i öldür. O zaman dile benden ne dilersen!

EPHRAIM

Çıldırmış olmalısın! Etrafında onca adamı varken Holofernes'i öldürmek nasıl mümkün olsun?

JUDITH

Nasıl mı mümkün olsun? Bilsem onu kendim öldürürdüm. Tek bildiğim bunun elzem olduğu.

EPHRAIM

Onu hiç görmedim, ama nasıl olduğunu hayal edebiliyorum!

JUDITH

Ben de. Çehresinde buyurgan bakışları ve adım attığında yeri titretecekmiş gibi olan heybetiyle. Fakat hep öyle değildi ve bir gün yine öyle olmayacağı bir zaman gelecek!

EPHRAIM

Üzerine şimşekler sal, ordusunu elinden al, o zaman cesaret edebilirim, ama şimdi...

JUDITH

Yeter ki iste! En derin uçurumdan gökkubbeye kadar kutsal güçleri yardıma çağır, seni değilse bile, işini takdis edip korurlar. Çünkü sen bütün dünyanın arzusunun, ulûhiyetin ilk gazabında kuluçkaya yattığı ve kendi rahminin korkunç doğumuyla titreyen, ikinci bir insan yaratmayacak yahut bunu yalnızca ilkini yok etsin diye yapacak olan doğanın o kahredici rüyasında boğuştuğu şeyi arzularsın.

EPHRAIM

Sırf benden nefret ettiğin, beni öldürmek istediğin için böyle akıl almaz şeyler talep ediyorsun.

JUDITH

(*Birden parlayarak.*)

Sana iyilik yaptım! Ne yani, bu fikir seni büyülemiyor mu? Sarhoş da mı etmiyor? Şu sevdiğin ben, şu seni sevebilmek için değerini artırmak isteyen ben, bu fikri ruhuna sunuyorum. Sen ise bunu, seni alçaltıp yere seren bir yük olarak görüyorsun ha? Bu görevi sevinçle karşılasaydın, vedalaşmaya bile fırsat bırakmadan süratle kılıcına davransaydın, ah işte o zaman, öyle hissediyorum ki, o zaman gözyaşları içinde kendimi yola atar, sevdiceği üstüne titreyen korku dolu bir yürekle sana tehlikeyi resmeder, seni vazgeçirmeye çalışır, yahut ben de arkandan gelirdim. Şimdi ise haklı olmanın da ötesindeyim. Senin aşk dediğin, zavallı karakterinin cezası, seni yiyip bitiren bir lanet oldu. Kendimde sana karşı acımanın kırıntısını bile görsem öfkelenirim. Seni çok iyi anlıyorum, hatta en yücenin senin için en adi olmak zorunda olduğunu, ben dua ederken senin gülmek zorunda olduğunu da.

EPHRAIM

Beni aşağıla! Ama önce imkânsız mümkün kılan birini göster!

JUDITH

O adamı sana göstereceğim. O kişi gelecek, ah, gelmek zorunda! Ve eğer korkaklığın bütün erkek cinsinin korkaklığıysa, tehlike erkekler için sadece bir kaçma uyarısıysa, o zaman bu büyük görevi üstlenme şerefi bir kadının olmalıdır; mademki senden isteyebildim, mümkün olduğunu kendim kanıtlamalıyım!

III. Perde

(Judith'in Odası. Judith başından aşağı küller saırulmuş, çula sarınmış vaziyette, başını dizlerinin arasına almış oturmaktadır.)

MIRZA

(İçeri girip ona bakarak.)

Üç gün üç gecedir böyle oturuyor. Yemiyor, içmiyor, konuşmuyor. Bir yakınma veya ah bile duyulmuyor. Dün gece aklımı yitirmiş gibi yaparak “Yangın var!” diye bağırdım ama yüz ifadesi hiç değişmeden öylece oturmaya devam etti. Sanırım tabuta konulmak, sonra da kapağı çivilenerek mezarlığa götürölmek istiyor. Söylediğim her şeyi duyuyor fakat tek kelime etmiyor. Judith, mezarcıları çağırmamı ister misin?

(Judith gitmesini işaret eder.)

MIRZA

Gidiyorum ama hemen dönmek üzere. Sen bu haldeyken düşman ordusunu ve çektiğimiz tüm sıkıntıları unutuyorum. Seni böyle yaşayan bir ölü gibi otururken gördüğüm sürece, biri bana mızrağını doğrultsa fark etmem, Önce erkekleri bile utandıracak kadar cesur davrandın, oysa şimdi... Ah Ephraim, “Korkusunu unutmak için kendine meydan okuyor,” derken haklıydı sanırım.

(Çıkar.)

JUDITH

(Diz çöker.)

Tanrım, Tanrım! Beni ebediyen terk etmekle tehdit eden biriymişsin gibi, eteğine yapışmak zorunda hissediyorum kendimi. Dua etmeyecektim, fakat etmeliyim; havasız kalmış birinin nefes almak zorunda kalması gibi, ben de dua etmeliyim. Tanrım, Tanrım! Katına çıkmaya gücüm yok, neden bana tenezzül etmiyorsun? Bak, burada zamanın ve dünyanın dışına atılmış gibi duruyorum. Korkuyla senden bir işaret bekliyorum ki ayağa kalkıp bir şeyler yapabileyim. Tehlike yaklaştığında sevinçle gördüm onu. Çünkü benim gözümde, seçkin halktan birini onurlandıracağına dair bir işaretten başka bir şey değildi. Herkesi yere seren, beni ise yüceltecek şeyi ürpertili bir coşku içinde tanıdım. Zafer benim elimle kazanılacakmış gibi, sonsuz merhametinle işaretparmağını bana doğrulttun. Sevinçle gördüm, bu büyük vazifeyi kendisine devretmek istediğim kişinin, tevazuyla kendisini feda etmeyi istemek yerine, korkudan titreyerek zavallı bir solucan gibi toprağın altına saklandığını. “Sensin o, sen!” diye seslendim kendime. Ve huzurunda diz çöktüm, bana Holofernes’in kalbine giden yolu göstermediğin sürece ayağa kalkmamaya yemin ettim. İç sesimi dinlemeye çalıştım ve sandım ki ruhumun derinliklerinde imha edici bir şimşek çakacak. Dünyaya kulak verdim, zira şöyle düşündüm: Bir kahraman seni gereksiz kılabilirdi. Ama gel gör ki hem içim hem dışım karanlıkta kaldı. Döndüm dolaştım, aklıma tek bir fikir geldi, o da senden değildi. Yoksa fikir sende mi çıktı?

(Birden ayağa kalkarak.)

Evet senden geldi! O işe giden yol günah işlemekten geçiyor. Şükürler olsun, şükürler olsun Efendimiz! Gözlerimin önündeki perdeyi kaldırırsın. Kirli olan senin

huzurunda saflaşır. Şayet benimle eylemim arasına bir günah koyacaksan, ben kimim ki bu konuda seninle tartışayım, kimim ki senden bir şey esirgeyeyim? Bana ödeteceği bedel kadar değeri yok mu eylemimin? Onurumu, lekelenmemiş bedenimi senden daha çok sevmeye hakkım var mı? Ah, içimdeki bu düğümü çözemiyorum. Şimdi anlıyorum beni neden güzel yarattığını. Şimdi anlıyorum neden bana bir çocuk bağışlamadığını ve seviniyorum, kendimi başkasında sevmek zorunda kalmadığım için. Uğursuzluk saydığım şey meğer nimetmiş.

(Aynanın karşısına geçer.)

Selam sana ey suretim. Umanın yanaklarım, hâlâ öfkeyle parlamadığınız için; yüreğimle aranızdaki mesafe çok mu? Gözler, övülesi gözlerim; ateş içip sarhoş oldunuz. Zavallı dudaklar, böyle solgun görüldüğünüz için size dargın değilim, çünkü dehşetli bir korkuyla öpüşeceksiniz.

(Aynadan uzaklaşır.)

Holofernes! Tüm bunlar senindir bundan sonra. Yüzümde bana ait bir şey yok artık. Kendimi ruhumun derinliklerine çektim. Al beni, lakin titre bana sahip olduğunda. Bir saat bile geçmeden, hiç beklemediğin anda kınından çekilmiş kılıç gibi fırlayacağım. Kendimi sana sunmamın bedelini hayatınla ödeyeceksin. Dudaklarımın zehirli olduğunu hayal edeceğim seni öpeceğim sırada. Sana sarıldığımda ise gırtlakımı sıkacağımı düşüneceğim. Tanrım, Holofernes'e gözlerimin önünde dehşet verici, kanlı bir suç işlettir, onu iyi biri olarak görmekten kuru beni.

MIRZA

(İçeri girer.)

Beni mi çağırdın Judith?

JUDITH

Hayır... Evet Mirza süsle beni.

MIRZA

Yemek yemeyecek misin?

JUDITH

Hayır süsleneceğim.

MIRZA

Bir şeyler ye Judith, daha fazla dayanamayacağım.

JUDITH

Dayanamıyor musun?

MIRZA

Evet dayanamıyorum. Sen yemeden içmeden kesilince yemin ettim ben de bir şey yemeyip içmeyeceğime. Kendine acımasan da belki bana acırsın diye böyle yaptım. Sana bunu söylemiştim, unuttun herhalde. Üç gün oldu, yeter artık.

JUDITH

Keşke bu kadar sevmeye değer biri olsaydım.

MIRZA

Haydi bir şeyler yiyip içelim. Yakında bunları da bulamayacağız, en azından suyu. Tüm kuyuları toprakla doldurup kapatmışlar. Surların dışındaki diğer kuyulara da kimse yaklaşıyor. Düşman askerleri nöbet tutuyor orada. Gerçi susuzluğa daha fazla dayanamayıp ölümü göze alan birileri çıktı. Hatta dediklerine göre bunlardan biri düşmanla çarpışa çarpışa, yaralı halde sürünerek kuyunun başına kadar gitmiş, ama son su içme girişiminde, daha suyu ağzına süremeden oracıkta ruhunu teslim etmiş. Kimse düşmanın bu kadar acımasız olmasını beklemiyordu. Bu yüzden şehirde birden su kıtlığı baş gösterdi. Evinde biraz su kalmış olanlar da değerli bir hazine gibi saklıyor.

JUDITH

Hayatını alamadığı için, insanın hayatını sürdürmek için muhtaç olduklarını almak ne adice! Öldürün, dağlayın,

ateşe atın, ama doğanın cömertçe sunduğu nimetleri muhtaç insanların elinden almayın!

MIRZA

Ephraim sana vermem için biraz su getirdi. Aşkın bü-
yüklüğü'nün işareti bu. Öz kardeşine bile vermeyi reddetti!

JUDITH

Ne ayıp! Bu adam iyilik yapmak isterken bile günah işle-
meden duramayan insanlardan.

MIRZA

Bu durum benim de hoşuma gitmedi, yine de ona çok
sert davranıyorsun.

JUDITH

Hayır diyorum sana, hayır! Bir erkekten kahraman olma-
sını talep etmek her kadının hakkıdır. Birini gördüğünde,
onda olmak istediğini veya olman gerekeni görür gibi olmu-
yor musun sen de? Bir erkek başka bir erkeğin korkaklığını
affedebilir, ama bir kadın asla! Dayanak kılrsa onu affeder
misin? Dayanağa ihtiyacın olmasını hiç affedemezsin!

MIRZA

Ephraim'den sana itaat etmesini mi bekliyorsun?

JUDITH

Kendi eliyle hayatına son vermek istediğini söyleyen bi-
rinden bunu bekleyebilirim. Sanki taşla konuştum. Atsan
atılmaz, satsan satılmaz. Ufacık bir kıvılcım çaksa yüre-
ğime sıçrayacaktı. Şimdi o adi taşı tekmeliyorum.

MIRZA

İyi diyorsun da, bu arzunu nasıl yerine getirebilsin?

JUDITH

Nasil vururum diye düşünen okçu, hedefi ıskalar. Nişan
alıp oku fırlat, bu kadar!

(Gökyüzüne bakarak.)

Ah, onu konacak yuva arayan güvercin misali, gökyü-
zünde süzülürken gördüm.* Ve sersemlemiş bir halde

Nuh peygamberin haber almak için gemiden uçurduğu güvercinin, ağzında taşıdığı zeytin dalı ile dönmesine atıf. (ç.n.)

parıldayan o ilk ruh kurtuluş fikrine gebeydi mutlaka.
Haydi git bir şeyler ye, sonra da gel süsle beni!

MIRZA

Sen yemezsen ben de yemem!

JUDITH

Bana öyle mahzun mahzun bakıyorsun ki... Tamam, seninle geliyorum. Fakat daha sonra bütün maharetini gösterip düğün için süsleyeceksin beni. Gülme! Güzel olmak artık görevimdir.

(Çıkar.)

(Bethulia şehir meydanı. Kalabalık. Bir grup silahlı genç.)

AHALİDEN BİRİ

(Yanımdakine.)

Sen ne dersin Ammon?

AMMON

Sorarım sana Hosea, hangisi daha iyidir: Korkmaya ve hissetmeye bile vakit bırakmayacak kadar süratli bir kılıçla öldürülmek mi yoksa susuzluktan yavaş yavaş ölmek mi?

HOSEA

Boğazım böyle kuru olmasaydı sana cevap verirdim.

AMMON

O da doğru.

BEN

Durum öyle vahim ki, birinin damarlarından sızan birkaç kan damlasına bile tamah ediyor insan. Kendimi bir su fıçısını deler gibi delmek istiyorum şu an.

(Parmağını ağzına sokar.)

HOSEA

En güzeli ise susuzluk yüzünden açlığı unutmak.

AMMON

Yiyecek bir şeylerimiz var daha.

HOSEA

O da biter yakında. Hele senin gibi midesinde, omzunda-
kinden daha çok erzak olanlar varken aramızda.

AMMON

Kendi erzakımdan yiyorum. Kimseyi ilgilendirmez.

HOSEA

Savaş zamanı her şey müşterektir. Seni ve senin gibile-
ri, okların en çok isabet ettiği mevzilere yerleştirmeli.
Ölçüsüz ve aşırıların hepsini ön saflara sürmeli aslın-
da. Galip gelirlerse, onlara değil öküzlere ve semiz bu-
zağılara teşekkür ederiz. Ölürlerse de bu onlar için iyi
olur.

(Ammon ona bir tokat atar.)

HOSEA

İnanamıyorum! İyilik de yaramıyor! Fakat aklından çı-
karma, savaşta tehlikeye maruz kaldığında sana yardım
etmemi bekleme sakın. Kelleni Holofernes'e sunacağım,
intikamım bu olacak.

AMMON

Nankör! Birini dövmek, onun derisinden ona bir zırh
yapmak gibidir. Bugün yediğin bir tokat, seni yarın bek-
leyen tokada karşı dayanıklı kılar.

BEN

Sizi aptallar. Tartışıp duruyor, dosdoğru kapıya gitmeniz
gerektiğini unutuyorsunuz.

AMMON

Hayır, gayet zeki insanlarız, böyle tartışınca dertlerimizi
unutuyoruz.

BEN

Haydi acele edin, gitmemiz lazım.

AMMON

Bilmiyorum, Holofernes'e kapıyı açsak mı acaba? Kendi-
sine kapıyı açanı da öldürmez herhalde.

BEN

Ben öldürürüm ama!

(Çıkarlar.)

(Şehrin iki ihtiyar sakini sohbet etmektedir.)

BİRİ

Holofernes'in yeni gaddarlıklarından haber var mı?

ÖTEKİ

Tabii ki.

BİRİ

Nasıl da bulursun böyle şeyleri! Anlat haydi!

ÖTEKİ

Bir gün subaylarından biriyle konuşuyormuş. Gizli saklı şeyler. Birden yakınında bir asker olduğunu fark edip, "Konuştuklarımızı duydun mu?" diye soruyor. "Hayır," diye cevaplıyor adamcağız. "Şanslısın," diyor tiran, "şayet konuştuklarımızı duysaydın, sırf kulaklarını taşıyor diye kelleni aldırırdım!"

BİRİ

Demek ki ona kulak misafiri olan birinin bile korkudan yere serilmesi bekleniyor. Korkunun en iğrenç tarafı da bu, seni tamamen öldürmez, yalnızca bir parçanı öldürür.

ÖTEKİ

Tanrı'nın bunlara neden böyle sabrettiğini anlamıyorum. Böyle bir dinsizi bile gazabına uğratmayacaksa kimi uğratacak?

(Uzaklaşırlar.)

(Hayli yaşlı olan Samuel ile ona refakat eden torunu girer.)

TORUN

Tanrı'ya yeni bir ilahi oku, çünkü sonsuzdur onun merhameti.

SAMUEL

Sonsuzdur!

(Bir taşa oturur.)

Samuel susadı. Yavrum, neden gidip biraz soğuk su getiriyorsun ona?

TORUN

Dede düşman şehrin kapılarına dayanmış, yine unuttu!

SAMUEL

Zebur oku o zaman! Yüksek sesle! Ne duruyorsun öyle!

TORUN

Şehadet et Rabb'e ey genç, çünkü bilemezsin, belki böyle dinç kalmayacaksın sen de. Şükret Tanrı'ya sen de ey yaşlı adam, onun sana bahsettiklerini gizlemek için yaşanmadın!

SAMUEL

(Kızgın.)

Kuyularda Samuel'in ihtiyaç duyduğu son yuduma yetecek su kalmadı mı? Öğlen sıcağı olsa da, torunum kuyudan su çekemez mi?

TORUN

(Bağırarak.)

Ellerinde kılıçlar ve mızraklarla adamlar bekliyor kuyuların başında. Dinsizlerin İsrailoğullarına karşı ezici üstünlüğü var.

SAMUEL

(Ayağa kalkar.)

İsrailoğullarına değil! Kimi arıyordu Tanrı, dalgalara ve fırtınaya geminin altını üstüne getirme kudretini bahsettiğinde? Dümendekini değil, geminin ambarında derin uykuya dalmış dikkatli Yunus'u. Gemide güvendedeyken, denizin kudurmuş dalgalarına sürükledi onu. Dalgaların içinden de Leviathan'ın ağzına; oradan da dişlerinin arasından geçirerek kapkaranlık karnına. Peki Yunus cezasını çektiğinde, Tanrı'nın kudreti onu tekrar Leviathan'ın karnından çıkarmaya yetmedi mi? Uyanın sinsî günahkârlar sizi! Yunus gibi içinin

derinliklerine gizlenip uyuyanlar! Denize atılmak için kura çekilmesini beklemeyin, öne çıkın ve şöyle deyin: “Biz, suçsuzlar suçlular tarafından yok edilmesin diye varız.”

(*Eliyle sakalını tutarak.*)

Samuel, Aaron’a vurdu, sivriydi çivi, yumuşaktı beyin, derin uykuya daldı Aaron karısının kucağında. Samuel Aaron’un karısını aldı, Ham adında bir çocukları oldu. Fakat kadın çocuğunun kafasında, ölen kocasının kafasındakine benzer çivi izini görünce dehşete kapılıp oracıkta can verdi. Samuel içine kapandı, kendine küstü.

TORUN

Dede! Dede! Samuel sensin, ben de Ham’ın oğluyum!

SAMUEL

Samuel saçlarını kazıdı, kapısının önünde beklemeye başladı. Kısmetini bekler gibi intikam alacağı anı bekledi. Yetmiş yıldan fazla böyle bekledi; ta ki günleri sayamaz hale gelene kadar. Veba salgını oldu, ona bulaşmadı. Kıtık oldu, ona uğramadı, ölüm geçti yanından onu sarsmadı. Öylece bekledi kapısının önünde. İntikam onun ayağına gelmedi, o da intikamı çağırarak kadar cesur olmadı.

TORUN

Gel haydi, gel.

(*Onu güvenli bir yere götürür.*)

SAMUEL

Aaron’un oğlu veya oğlunun oğlu veya kardeşi, neredesiniz, Samuel’e ne yumruklarınız ne de tekmeleriniz ulaşabiliyor. Göze göz, dişe diş, kana kan diye buyurmuş Tanrı.

TORUN

Aaron’un oğlu öldü, oğlunun oğlu, kardeşi, soyu soppu hepsi öldü!

SAMUEL

İntikam alacak kimse kalmadı! Bu devir, Tanrı'nın, günahların boy vermesine izin verdiği, günahkârları ekin gibi biçecek orakları kırdığı devir mi? Vah vah!

(*Torunu koluna girerek onu uzaklaştırır.*)

(*Şehirde iki kişi.*)

BİRİNCİ KİŞİ

Dediğim gibi... herkesin susuz kaldığı doğru değil. Aramızda zil zurna sarhoş olana kadar içenler gibi günde birkaç kez yıkananlar da var.

İKİNCİ KİŞİ

Buna inanırım. Seninle bir sırrımı paylaşmak istiyorum. Komşum Assaph'ın, bahçesinde neşeyle otlattığı bir keçisi vardı. Bulduğum yerden bahçeyi görebiliyordum. Ne zaman bu hayvancağızın süt dolu memelerini görsem gebe kadın gibi aşeriyordum. Dün Assaph'a gidip ondan bana biraz süt vermesini rica ettim. Vermeyi reddedince yayıma davranıp keçiyi bir ok darbesiyle öldürerek keçisinin ne kadar değerli olduğunu gösterdim. Doğru olanı yaptım. Çünkü o keçi yüzünden, komşusuna karşı kalbi katılaşmıştı.

BİRİNCİ KİŞİ

Senden beklenir bu! Henüz küçük bir çocukken bir baki-reyi anne yapmıştın!

İKİNCİ KİŞİ

Ne?!

BİRİNCİ KİŞİ

Evet evet. Sen ilk çocuktun değil mi?

(*Çıkarlar.*)

(*Bir ihtiyar girer.*)

İHTİYAR

Dinleyin ey Bethulia erkekleri!

(*Halk etrafında toplanmaya başlar.*)

Dinleyin, Mukaddes Başhaham Joachim'ın benim ağzımdan size bildireceklerini dinleyin.

ASSAD

(*Kör ve dilsiz kardeşi Daniel'in elinden tutmuştur.*)

Dikkat edin, başhaham bizim aslanlar gibi cesur olmamızı isterken, kendisinin payına korkak bir tavşan gibi davranmak düşüyor.

ORADAKİ BİRİ

Saygısızlık etme!

ASSAD

Bizi ancak kuyulardan temin edeceğimiz su kandırabilir, bu teskin edici vaazlar susuzluğumuzu gidermiyor.

İHTİYAR

Musa'yı hatırlayın, hani o kılıçlarla değil dualarla Amalek'e galip gelen Tanrı'nın kulunu. Mızraklardan ve kalkanlardan çekinmeyin, çünkü azizlerin tek sözü onları zelil kılmaya yeter.

ASSAD

Musa nerede? Nerede bu azizler?

İHTİYAR

Cesaretinizi toplayın ve Tanrı'nın egemenliğinin tehlike de olduğunu unutmayın.

ASSAD

Tanrı bizi korur sanıyordum. Görünen o ki bizim onu korumamız gerekiyormuş.

İHTİYAR

Ve her şeyden önce şunu unutmayın ki, eğer savaşta ölürseniz, Tanrı sizin ölümünüze, şehadetinize karşılık, çocuklarınızı, çocuklarınızın çocuklarını onuncu kuşağa kadar soyunuzu yüceltecektir.

ASSAD

Çocuklarımla ve çocuklarımla çocuklarının kime çekeklerini kim bilebilir ki? Ne malum beni utandıracak, benimle alay edecek çocuklar olmayacakları?

(İhtiyara.)

Behey adam, dudakların tir tir titriyor, gözlerin fıldır fıldır, korkudan küçük dilini yutacaksın neredeyse. Hal böyleyken sende olmayan cesareti bizden nasıl beklersin? Şurada bulunan ahali adına sana söylüyorum: Emret de şehrin kapıları açılsın. Boyun eğişimiz merhametle karşılanacaktır. Bunu kendim için değil, şu kör ve dilsiz için istiyorum, kadınlarımız ve çocuklarımız için!

(Çevresindekiler onaylar jestler yapar.)

Kapıları açmaları için derhal emir verin, yoksa biz açmasını biliriz!

DANIEL

(Ondan uzaklaşarak.)

Taşlayın bunu! Taşlayın bunu!

AHALİ

Bu adam dilsiz değil miydi?

ASSAD

(Kardeşine dehşetle bakarak.)

Kör ve dilsizdir. Otuz yaşında ve bugüne kadar tek kelime konuşmadı.

DANIEL

Evet bu benim kardeşimdir! Beni yedirdi, içirdi. Beni giydirdi, evinde barındırdı. Bana gece gündüz baktı. Ver elini bana vefalı kardeşim.

(Daniel, Assad'ın eline dokunur dokunmaz dehşete kapılarak uzaklaşır.)

Taşlayın bunu, taşlayın bunu!

ASSAD

Yazıklar olsun bana! Tanrı'nın ruhu dilsiz bir ağızdan sesleniyor. Taşlayın beni!

(Ahali Assad'ın peşine düşüp taşlar.)

SAMAJA

(*Şaşkına dönmüş bir halde onlara yetişir.*)

Ne yapmaya çalışıyorsunuz?

(*Ayrılır.*)

DANIEL

(*Coşmuştur.*)

“Geliyorum, geliyorum,” diyor Tanrı. Nereden diye sormaya kalkmayın. Vakit tamam mı sizce? Vaktini sadece ben biliyorum!

AHALİ

Bir peygamber bu, peygamber!

DANIEL

Sizi ekin gibi yetiştirip büyüttüm, hasat vakti başakları gibi olgunlaştınız. Ekinlerimi dinsizlere bırakacağımı mı sanıyorsunuz? Size söylüyorum, olacak iş değil bu!

(*Judith ve Mirza kalabalık arasında belirir.*)

AHALİ

(*Yere kapanarak.*)

Kurtar bizi!

DANIEL

Ve düşmanlarınız ne kadar güçlü olursa olsun, ufak bir hamleyle onları alt edebilirim. Tanrı'nın inayeti üzerinize olsun! Zira sizinle olacağım ve beni terk etmediğiniz sürece sizi terk etmeyeceğim.

(*Bir müddet sonra.*)

Kardeşim ver elini!

SAMAJA

(*Geri döner.*)

Öldü kardeşin! Onu sen öldürdün! Sana sevgisinin bedeli olarak! Ah! Keşke onu kurtarabilseydim! Gençliğimizden beri arkadaşlık onunla. Fakat aptallığına kanarak çılgına dönmüş onca insana karşı ne yapabilirdim ki? Morarmış gözleriyle beni zar zor tanıyabildiğinde son

sözü “Daniel’e iyi bak!” oldu. Bu sözü vicdanını sızlatacak bir miras olarak bırakıyorum sana.

(Daniel konuşmaya çalışır fakat konuşamaz, acıyla inler.)

SAMAJA

(Ahaliye dönerek.)

Utanın bu deliye diz çöktüğünüz için, daha da utanın hakkınızda iyilikten başka bir şey düşünmeyen soylu bir adamı öldürdüğünüz için! Kendi günahlarınızı taşlamak istercesine, onu öldürene kadar kovaladınız. Burada bu ihtiyara karşı ileri sürdüğü itirazların hepsini, bu sabah kendi aramızda kararlaştırmıştık. Korkak değildi, şu sefil halinize acıyordu. Bu dilsiz adam da her zaman yaptığı gibi şurada iki büklüm oturmuş, olanları duyarsızca seyreliyordu. Yüzünde bir nefret ifadesi bile belirmedi.

(İhtiyara döner.)

Arkadaşımın talep ettiği her şeyi ben de talep ediyorum. Kapılar derhal açılsın. Merhamet etsinler veya etmesinler, boyun eğelim.

(Daniel’e dönerek.)

Şimdi göster bakalım Tanrı’nın senin ağzınla konuştuğunu, haydi beni de lanetle kardeşini lanetlediğin gibi.

(Daniel büyük bir korkuyu kapılmıştır, konuşmak ister ama konuşamaz.)

SAMAJA

Gördünüz mü şimdi peygamber sandığınız adamı? İblis sizi ayartsın diye bu adamın ağzındaki mührü kaldırdı, fakat Tanrı tekrar kapattı o ağzı, hem de sonsuza kadar. Yoksa siz, kardeş katili olabilsinler diye Tanrı’nın dilsizleri konuşturacağını mı sanıyorsunuz?

(Daniel dövünmeye başlar.)

JUDITH

(Kalabalığın tam ortasına gelir.)

Sizi kandırmasına izin vermeyin. O iblis daha önce Tanrı’ya yakın gibi davranarak büyük sürgünde sizi yere

çalmadı mı? En kutsal duygularınızın yalanlanmasına göz mü yumacaksınız?

SAMAJA

Ne istiyorsun kadın? Bu adamın Tanrı'dan kurtuluş umudunu yitirdiğini görmüyor musun? Eğer insansa, Tanrı'dan umudunu kesmiş olması gerektiğini tahmin edemiyor musun?

(*Daniel'e dönerek.*)

Saçlarını yol, kafanı duvarlara vur, vur ki dağılan beyni ni köpekler yesin. Artık yapabileceğin tek şey bu. Doğa ya aykırı olan Tanrı'ya da aykırıdır.

AHALİ

Doğru söylüyor!

JUDITH

(*Samaja'ya.*)

Tanrı'ya yol mu gösteriyorsun? Onun yürümemiz için gösterdiği yol temiz değil mi?

SAMAJA

Doğaya aykırı olan Tanrı'ya da aykırıdır. Tanrı atalarımıza mucize bahsetti zira onlar bizden daha iyiydiler. Hem, mucize gösterecekse neden biz böyle susuz kalmışken yağmur yağdırmıyor şimdi? Veya neden Holofernes'in askerlerini çekmesini sağlayacak bir şey yapmıyor?

AHALİDEN BİRİ

(*Daniel'e saldırır.*)

Geber, elimizi bir masumun kanına bulamamıza sebep olan günahkâr, geber!

SAMAJA

(*Daniel ile onun arasına girer.*)

Kâbil'i öldürmeyeceksin. Böyle buyurmuş Tanrı. Ama Kâbil kendini öldürebilir. Böyle diyor içimden gelen ses. Ve Kâbil bunu yapacak. Bu size bir işaret olsun: Bu adam yarına kadar yaşar ve işlediği cürüme bütün gün ve gece katlanabilirse, o zaman ona uyun ve ölene ka-

dar yahut bir mucizeyle kurtulana kadar bekleyin. Aksi takdirde Assad'ın dediği gibi yapın: Açın kapıları ve teslim olun. Ve eğer günahlarınızın baskısıyla, Tanrı'dan Holofernes'in kalbini yumuşatacağını umut etmeye cesaretiniz kalmadıysa, kendi kendinize el kaldırın, birbirinizi öldürün; sadece çocuklar hayatta kalsın. Asurlular onlara dokunmayacaktır. Çünkü onların da çocukları var veya çocuk sahibi olmak istiyorlardır. Evladın babasını bıçakladığı, arkadaşın sevgisini kanıtlamak için, daha kendisi istemeden arkadaşını boğazladığı büyük bir katliam gerçekleştirin!

(Elini Daniel'e uzatır.)

Dilsizi evime alıyorum.

(Kendi kendine.)

Şüphesiz, Assad'ın kurtarmak istediği bu şehir, kardeşinin deli saçması sözlerine uyarak yok olmamalı. Eline keskin bir bıçak verip bir odaya kapatacağım. Sonra doğa adına ve doğanın bir peygamberi olarak, o kendini öldürene kadar kehanetlerimi kulağına fısıldayacağım. Tanrı'ya şükürler olsun ki sadece kör ve dilsiz; sağır değil.

(Daniel'i alıp gider.)

AHALİ

(Şaşkınlık içinde.)

Gözümüz niye böyle geç açılıyor? Artık beklemek istemiyoruz! Bir saniye bile! Kapıları açalım, haydi gelin!

JOSUA

Diğer halklar gibi boyun eğmememiz kimin kabahati? Zaten boynu bükük olan bizi kim kandırıp isyana sevk etti? Kimdir gözlerimizi bulutlara çevirtip bize dünyayı unutturan?

AHALİ

Kim olacak, hahamlar ve büyüklerimiz tabii ki.

JUDITH

(*Kendi kendine.*)

Aman Tanrım, bu bedbahtlar şimdi de kendilerini adam edenleri çekiştiriyor.

(*Yüksek sesle.*)

Size musallat olan bu beladan çıkardığınız tek ders alçaklık etmeniz gerektiği mi?

JOSUA

(*Ahalinin arasında dolaşarak.*)

Holofernes'in kuşatmasını işittiğimde aklımdan geçen ilk şey, karşısına geçip ondan merhamet dilemek oldu. Aranızda bundan farklı düşünen oldu mu?

(*Herkes susar.*)

Holofernes bunca yolu neden katetti? Sırf kendisine boyun eğdirmek için değil mi? Henüz yolun yarısında ona boyun eğseydik bunların hiçbirine maruz kalmazdık. O da ordusunu alır giderdi, zira onun da yeterince işi gücü vardır. Böyle yapsaydık şimdi huzur içinde, bir elimiz yağda bir elimiz balda yaşıyor olurduk. Oysa şimdi şu sefil hayatımızı bekleyen şey, her türden eziyet ve işkenceden ibaret.

AHALİ

Eyvah! Eyvah!

JOSUA

Ve masumuz biz, Tanrı'ya hiç isyan etmedik, önünde hep korkuyla titredik. Fakat Holofernes daha uzaklardayken, büyüklerimiz ve hahamlar bize yakınıyor, korkutuyorlardı bizi. Hangisinden korkacağımızı da şaşırdık. Ne yapalım biliyor musunuz? Bu hahamları şehirden çıkaram ve Holofernes'e, "İşte sana başkaldıranlar bunlar," diyelim. Onlara merhamet ederse ne âlâ, etmezse de kendimize ağıt yakacağımıza onlara ağıt yakmış oluruz.

AHALİ

Peki bu bizi kurtarır mı?

JUDITH

Bu tıpkı elindeki kılıcını kendisini savunmak için kullanamayan birinin, silah ustasını kılıcı kendisine verdiği için öldürmek istemesi gibi bir şey.

AHALİ

İşe yarar mı peki?

JOSUA

Niye işe yaramasın? Başları teslim edeceğiz, elleri yahut ayakları değil.

AHALİ

Haklısın, en iyi çözüm bu!

JOSUA

(Orada bu çıkışı ciddiyetle seyreden ihtiyara.)

Sen ne dersin?

İHTİYAR

Bir işe yarayacağını bilsem ben de aynısını önerirdim. Bugün tam yetmiş üç oldum ve artık ölmüş atalarımın yanına gitmek istiyorum... Ha bugün ölmüşüm ha yarın, ne önemi var. Gerçi çok iyi bir mezar hak ettiğimi düşünüyorum ve vahşi bir hayvanın karnındansa kara toprağın bağrını tercih ederim. Buna rağmen, elimden gelen bir şey varsa sizin için yapmaya hazırım. Size bu saçları ağarmış başımı hediye ediyorum. Elinizi çabuk tutun, ölüm sizden önce davranıp bu hediyeği küstahça bir çukura fırlatmasın. Fakat artık sizin olan bu kafamı son bir kez kullanmama müsaade edin. Sadece kendi adıma değil, tüm ihtiyarlar ve hahamlar adına soruyorum: Kurban vermeye başlamadan önce kurbanları sayma zahmetine katlanmayacak mısınız?

JUDITH

(Hiddetli.)

Tüm bunları işittiğiniz halde vicdanınız sızlamıyor mu? Önünde yere kapanıp ayaklarını öpmeyecek misiniz bu kocamış adamın? Şimdi Holofernes'in elinden tutup onu

içeri almak ve buradaki tüm kelleleri koparsın diye kılıcını bilemek isterdim!

JOSUA

İhtiyar zekice konuştu, çok zekice. Karşı koyamayacağını o da gördü ve konuyu öyle bir sundu ki, bahse girerim, kuzular da böyle konuşabilseydi boğazlanmazlardı.

(*Judith'e dönerek.*)

Bundan etkilenenin sadece sen olmadığına eminim.

JUDITH

Karşı koyamadı ama kendi hayatını ortaya koyarak kötü niyetlerinizi boşa çıkardı! Kılıcını çekmemek için zor tutuyordu kendini. Bunu fark edip önlemek için ona yaklaştığımda ise birden zafer kazanmış gibi bir ifade bürüdü yüzünü ve elini kılıcından çekip, mahcup bir edayla yukarıya baktı.

İHTİYAR

Hakkımda fazla asil düşünüyorsun. Benim değil, yukarıda olanın arzusuydu.

AHALİ

Senin önerin kötüymüş Josua, sana uymayacağız.

JUDITH

Sağ olun!

JOSUA

Kapıların açılmasında hâlâ ısrarcısınız ama, değil mi? Şunu aklınızdan çıkarmayın, kapıyı açmak zorunda kalan düşman, içeri buyur edilen düşmandan daha acımasız olur.

(*İhtiyara.*)

Emri ver. Teklifim için senden af dileyeceğim yarın. Tabii sağ kalmayı başarabilirsem.

JUDITH

(*İhtiyara.*)

Kabul etme!

İHTİYAR

Kabul ediyorum, çünkü ben bile yardımın nereden geleceğini bilmiyorum.

ACHIOR

(Ahalinin arasından öne çıkar.)

Kapıları açın, ama Holofernes'ten merhamet beklemeyin. Çünkü kendisine en son boyun eğecek halkı yüzünden silip süpüreceğine yemin etmişti. Son halk sizsiniz.

JUDITH

Yemin mi etmişti?

ACHIOR

Yemin ettiğinde yanındaydım. Yeminini bozup bozmaya-cağını şuradan anlayabilirsiniz: Tanrı'nızın kudretinden bahsettiğimde bana çok öfkelen-di, ki öfkesi ölümdür onun. Fakat beni öldürmek yerine, sizin de bildiğiniz üzere, buraya getirilmemi emretti. Görüyorsunuz, sizi yeneceğinden o kadar emin ki, kellesini getireni ağırlığınca altınla ödüllendirmek istediği adamı bile sizinle birlikte cezalandırmak istediği için serbest bırakabiliyor. Ve herhangi bir acıma düşüncesinden o kadar uzak ki, bana biçtiği ceza, sizin için düşündüğü cezadan daha ağır değil.

AHALİ

Kapılar açılmamalı. Kılıçla öldürüleceksek, bizim kendi kılıçlarımız var.

JOSUA

Gelin bir vakit belirleyelim artık, her şeyin bir sonu vardır.

AHALİ

Evet bir vakit belirleyelim artık!

İHTİYAR

Sevgili kardeşlerim, beş gün sabredin ve Tanrı'nın yardımını bekleyin.

JUDITH

Peki ya Tanrı beş gün daha beklememizi isterse?

İHTİYAR

O zaman hepimiz ölürüz. Tanrı bize yardım edecekse beş gün içinde gerçekleşmeli. Aksi takdirde bir sonraki beş günü çok azımız görebilecek.

JUDITH

(*İdam kararı vermiş gibi sevinçle.*)

Öyleyse beş gün içinde ölmek zorunda!

İHTİYAR

Beş gün daha dayanmak için olağanüstü çaba sarfetmeliyiz. Tanrı'nın kurbanlarını, kutsal şarap ve yağı aramızda bölüşmeliyiz. Böyle bir öneride bulunmak zorunda kaldığım için yazıklar olsun bana!

JUDITH

Evet, yazıklar olsun sana! Neden başka bir konuda olağanüstü bir çaba önermiyorsun?

(*Ahaliye.*)

Evet, Bethulia erkekleri, küçük bir gezintiye ne dersiniz? Küçük kuyular surlarla neredeyse bitişik. İki gruba ayrılın. Bir grup oradaki kalabalığa akın ederken diğer grup da kapıları ve dönüş yolunu emniyete alsın. Başarısız olmanız mümkün değil, içeri su getireceksiniz nihayetinde.

İHTİYAR

Gördün mü, kimsenin gıkı çıkmıyor.

JUDITH

(*Ahaliye.*)

Ne demek oluyor bu şimdi?

(*Kısa bir duraksamadan sonra.*)

İyi iyi, buna sevindim. Birkaç yüz askerle bu görevi bile üstlenecek kadar yürekli olmadığınıza göre, Tanrı'nın intikamını almayı ve mihrabın yemeklerine o necis ellerinizi uzatmayı da hak etmiyorsunuz demektir.

İHTİYAR

Buna mecburuz. O yemekler her türlü yerine koyulur. Öteki türlü çok tehlikeli; kapıların açılması Bethulia

için ölümcül bir yara olur. Davud bile açlıktan ölmek yerine kutsal ekmekten tatmayı seçti.

JUDITH

Davud kendini Tanrı'ya adanmış bir insandı. Onun gibi yemek istiyorsanız, önce onun gibi olmasını bilin. Yiyin, için, ama önce buna layık olun.

AHALİDEN BİRİ

Bu kadına neden kulak veriyoruz ki?

BAŞKA BİRİ

Ona kulak vermeyenler utansın. Melek gibi kadın değil mi o?

ÜÇÜNCÜ BİRİ

Bethulia'da Tanrı'dan en çok korkan kadındır o! Durumumuz iyiyken odasında sessiz sedasız oturdu. Onu meydanda gören oldu mu hiç, ibadet ve kurban sunma dışında? Fakat şimdi, ümitsizliğe kapıldığımızı duyunca evini terk etti. Aramıza katıldı ve bizi teselli etti.

ÖNCEKİ

Kendisi zengin, malı mülkü var. Bir keresinde ne demiş biliyor musunuz? "Bu mülk yoksullara ait, ben sadece emanetçiyim." Bunu laf olsun diye de demiyor, dediğini yapıyor. Sanıyorum sırf muhtaçlara anne olmaktan vazgeçmek istemediği için tekrar evlenmek istemedi. Tanrı bize yardım ediyorsa onun yüzü suyu hürmetinedir!

JUDITH

(*Achior'a.*)

Holofernes'i tanıyorsun. Bana ondan söz et.

ACHIOR

Kanıma susadığını bilsem de onu yereceğimi sanmayın. Elinde kılıçla karşıma çıkıp, "Beni öldür, yoksa ben seni öldürürüm," dese ne yapacağımı şaşırırım.

JUDITH

Bu senin hissiyatın. Seni ele geçirmiş, sonra da serbest bırakmış.

ACHIOR

Hayır, öyle değil. Beni daha ziyade öfkелendirdi. Elimden kılıcımı bile almadan beni salıvermesinin ne büyük bir aşağılama olduğunu düşündükçe kan beynime sıcıyor.

JUDITH

O bir tiran!

ACHIOR

Evet, ama tiran olmak için doğmuş. Onun huzurundayken insana kendisi ve dünya bir hiç gibi görünür. Bir keresinde onunla sarp yamaçlarda at koşturuyorduk. Geniş ve baş döndürücü derinlikte bir uçurum çıktı karşımıza. Dizginleri eline alıp atını bu derin uçuruma doğru mahmuzladı. “Çok derin,” dedim, o ise “içine girmeyeceğim ya, üstünden atlayacağım,” diye seslendi ve bu tüyler ürpertici atlayışa cüret etti. Tam ardından gideyim derken, bir de baktım ki geri dönmüş, yanımda duruyor. “Orada bir pınar gördüğümü sandım,” dedi, “su içecektim, ama bir şey yokmuş, haydi susuzluğumuzu uykuyla gidereyim,” dedi ve elime yuları vererek atından indi, sonra da uyudu. Kendimi tutamadım, ben de hemen indim ve elbisesine dudaklarımla dokundum, gölgelik olsun diye güneşle onun arasına yerleştim. Yuh bana! Halime bakın, ona öyle köle olmuşum ki, ondan her söz ettiğimde onu övüyorum.

JUDITH

Kadınları sever mi?

ACHIOR

Evet, ama en çok yemek içmek kadar.

JUDITH

Lanet olsun ona!

ACHIOR

Ne bekliyordun ki? Bizim halktan bir kadın tanıdım. Holofernes onu reddettiği için çılgına dönmüş. Bir gün gizlice yatak odasına girmiş. Holofernes tam yatağa

uzanacakken, bu kadın birden elinde hançerle karşısına çıkmış.

JUDITH

O ne yapmış peki?

ACHIOR

Gülmüş. Öyle uzun uzun gülmüş ki kadıncağız hançeri kendine saplamış.

JUDITH

Teşekkürler Holofernes. Yalnızca bunu düşünmem gerekecek. Bir erkek kadar cesur olacağım.

ACHIOR

Sana ne oluyor?

JUDITH

Ey siz, onun katlettikleri, kaldırın başınızı mezarlarınızdan ve huzuruma çıkın ki yaralarınızı görebileyim. Karşıma geçin siz ey onuru kirletilmişler, bir kere daha açın şimdi ebediyen kapanmış gözlerinizi, açın ki onun size olan borcunu okuyabileyim. Size yaptıklarının hesabını bir bir ödemeli. Peki neden canına kıyacağı gençleri, kollarını kıracağı bakireleri değil de sizi düşünüyorum! Ölenlerin intikamını almak, kalanları ise korumak istiyorum.

(*Achior'a.*)

Kurban olarak sunulmak için yeterince güzelim, değil mi?

ACHIOR

Sana denk biri görülmemiştir.

JUDITH

(*İhtiyara.*)

Holofernes ile bir işim var. Benim için kapıyı açtırır mısınız?

İHTİYAR

Niyetin nedir?

JUDITH

Bunu efendimiz olan Tanrı'dan başka kimse bilmemeli.

İHTİYAR

O halde Tanrı seninle olsun. Sana kapı açık.

EPHRAIM

Judith! Judith! Asla başaramazsın!

JUDITH

(*Mirza'ya.*)

Bana eşlik edecek kadar cesur musun?

MIRZA

Seni tek başına bırakacak kadar cesur değilim.

JUDITH

Sana emrettiğimi yaptın mı peki?

MIRZA

Ekmek ve şarap burada, ama bize yetmez.

JUDITH

Çok bile!

EPHRAIM

(*Kendi kendine.*)

Böyle olacağını bilsem, onun sözüne uyardım! Ne büyük cezaymış benimkisi!

JUDITH

(*Birkaç adım adım attıktan sonra tekrar ahaliye dönerek.*)

Ölmek üzere olan biri için dua eder gibi dua edin bana. Küçük çocuklara adımı öğretin, onlar da benim için dua etsinler.

(*Kale kapısına doğru yürür, kapı açılır. Dışarı çıkar çıkmaz Ephraim hariç herkes diz çöker.*)

EPHRAIM

Tanrı'ya onu koruması için dua etmeyeceğim. Onu kendim koruyacağım. Aslanın mağarasına gidiyor. Sanırım bunu sırf bütün erkeklerin onun ardından gideceğini umarak yapıyor. Arkasından gideceğim. Ölürsem de diğerlerinden biraz daha erken ölmüş olurum. Hem belki geri döner?

DELIA

(*Telaşla oradakilerin yanına gelir.*)

İmdaat, yetişin!

İHTİYARLARDAN BİRİ

Ne var?

DELIA

O alçak dilsiz! Kocamı boğdu!

AHALİDEN BİRİ

Bu Samaja'nın karısı!

ÖNCEKİ İHTİYAR

(*Delia'ya.*)

Nasıl oldu bu?

DELIA

Samaja yanında dilsizle eve geldi. Onunla arka odaya gitti ve kapıyı içeriden sürgüledi. Samaja bağırıp çağırıyor, dilsiz ise hüngür hüngür ağlıyordu. "Neler oluyor acaba?" diye düşündüm ve odanın kapısındaki aralıktan onları gizlice gözetlemeye başladım. Dilsiz elinde bir bıçakla oturuyor, Samaja ise ona ağır ithamlarda bulunuyordu. Dilsiz bıçağı kendi göğsüne çevirdi. Samaja'nın bu çılgınlığı engellemek için bir şey yapmadığını görünce dehşete kapılıp bir çılgılık attım. O sırada dilsiz elindeki bıçağı birden yere fırlatıp Samaja'nın üstüne yürüdü. Yakasından tutup âdeta insanüstü bir güçle onu yere serdi ve gırtlığını sıkmaya başladı. Samaja kendini kurtarmak için onunla boğuşurken komşuları yardıma çağırdım. Komşular geldi ve içeriden sürgülü kapıyı kırdılar. Ama iş işten geçmişti, dilsiz Samaja'yı boğarak öldürmüştü. İçeri girdiğimizi gördüğü halde yerdeki cesede bir hayvan gibi bağırıyor bir yandan da gülüyordu. Sesimi tanıyınca sakinleşti ve diz çöktü. "Katil!" diye bağırdım. O esnada parmağıyla göğü işaret etti ve yere attığı bıçağı alıp bana uzattı. Bıçağı saplamamı istermişçesine göğsüne işaret ediyordu.

BİR HAHAM

Daniel bir peygamber. Tanrı dilsizi konuştu. Tanrı bu mucizeyi gösterdi ki, size göstereceği başka mucizelere inanabilesiniz. Samaja onun peygamberliğine dil uzattı. Daniel'in günahını aldı ve Daniel'in eliyle hak ettiği cezayı buldu.

AHALİ

Daniel'in yanına gidelim, ona zarar verebilirler.

HAHAM

Onu Tanrı gönderdi, onu Tanrı koruyacak. Oraya gidin ve dua edin.

(Ahali farklı yönlerde dağılır.)

DELIA

Sevdiğim adamın günahkâr olduğunu söylemek dışında beni teselli edecek bir sözünüz yok mu?

(Çıkar.)

IV. Perde

(Holofernes'in çadırı. Holofernes ve iki subayı.)

SUBAYLARDAN BİRİ

General sönmek üzere olan ateş gibi.

İKİNCİSİ

Böyle bir ateşe karşı temkini elden bırakmamalı. Kendisine yaklaşan her şeyi yakarak beslenir.

BİRİNCİSİ

Holofernes geçen gece neredeyse kendini öldürecekmiş, biliyor musun?

İKİNCİSİ

Ciddi olamazsın!

BİRİNCİSİ

Ciddiyim. Gördüğü kâbusun etkisinde kalmış. Uykudayken birinin üzerine atlayıp boğmaya çalıştığını sanmış. Uykusunda hasmının sırtına sapladığını sanarak hançeri kendi göğsüne saplamış. Çok şükür ki, hançer kaburgalarını sıyırmış sadece. Uyandığında yarasını sarmaya çalışan hizmetçisini görünce kahkaha atarak, "Bırak aksın, serinliyorum böyle, bol bol kan var bende!" diye seslenmiş.

İKİNCİSİ

Pek inandırıcı gelmedi.

BİRİNCİSİ

Kâhyasına sor!

HOLOFERNES

(*Birden onlara dönerek.*)

Bana sorun!

(*Ürkerler.*)

Sizi buraya çağırdım, zira sizi severim ve işimi görecektir sizin gibi iki cengâverin sırf can sıkıntısından böyle bayağı gevezeliklerle başına bela açması hoşuma gitmez.

(*Kendi kendine.*)

Konuşmalarını işittiğime şaşırıyorlar. Onlara dikkat edecek kadar boş vaktimin olması bile benim için yeterince utanç verici. Kendini fikirlerle meşgul etmeyi bilmeyip başkalarının kuruntu ve dedikodularına zaman ayıran bir kafa taşınmaya değmez. Kulaklar aklın sadaka toplayıcılarıdır. Sadece dilenciler ve köleler sadakaya ihtiyaç duyar.

(*Subaylarına.*)

Sizinle münakaşa etmeyeceğim. Yalan dolan ve gevezelik dışında işinizin olmaması benim kabahatim. Yaşayın siz. Dünün yemeği bugünün bokudur. Onu eşelemek zorunda kaldığımız için bize yazıklar olsun. Şimdi söyleyin bakalım, bu sabah beni yatakta ölü bulsaydınız ne yapardınız?

SUBAYLAR

Efendim ne yapmamız gerekirdi?

HOLOFERNES

Bilseydim de söylemezdim. Artık dünyada değilmiş gibi halefini işaret eden kişinin dünyada yeri yoktur. Kaburgalarım şükürler olsun ki, çelik gibiler. Böyle bir ölüm komik olurdu. Ve şüphesiz, kazara ölseydim, cılız bir tanrıyı, mesela İbranilerin tanrısını semirtmiş olurum. Hele Achior? O da kehanetleri doğru çıktı diye böbürlenir, kendini bir şey sanmaya başlardı. Şunu bilmek isterdim: Ölüm nedir?

SUBAYLARDAN BİRİ

Yaşamı sevmemizi sağlayan şey!

HOLOFERNES

En iyi cevap budur. Gerçekten her an kaybedebileceğimiz için hayata sıkıca tutunur, onu iyice sıkar, çatlatana kadar emeriz. Mutat aşımızdaki o lanet tat! Sonsuza kadar aynı yemeği yeseydik yaşamaktan tiksindirirdik. Hayatın anlam ve değerini karşısında bulabiliriz. Dinlenip uyuduğumuzda, en korkulu şey uyanmak olur. Bu yüzden yem olmamak için başkasını yiyerek kendimizi korumaya çalışır, yaşama karşı dişe diş bir mücadele veririz. Bu yüzden eşsiz bir güzellik vardır yaşamın eliyle ölmekte! Damarlarını zonklatana kadar nabzını hızlandırıp hazın doruklarıyla ölüm korkusunu harmanlamak! Sanki vaktiyle, “İşte şimdi yaşayacağım,” demişim gibi. O zaman şefkatli kollar beni âdeta hayatın içine koyuverir, gözüm kamaşır; üşüyüp titrer, ani bir silkinişle tekrar kendime gelirim. Yine bazen kendime, “İşte şimdi öleceğim,” derim. Ve eğer rüzgârlar ruhumu alıp götürmez, yaratılışın susamış dudakları beni emmezse, işte o zaman utanır, toprağa saldıgım köklerden ayaklarıma pranga yaptığımı anlarım. Tek bir düşünce mahvına yol açabilir mi insanın?

SUBAYLARDAN BİRİ

Holofernes!

HOLOFERNES

İnsan bu denli sarhoş olmamalı demek istiyorsun! Doğrudur, zira sarhoşluğu bilmeyen, ölçülü olmanın ne kadar tatsız olduğunu da bilmez! Buna rağmen, sarhoşluk sefaletimizin zenginliğidir. Ve bir deniz gibi benden taşarak engel ve sınır adına ne varsa silip süpürdüğünde, öyle çok seviyorum ki sarhoşluğu! Ve canlı olan her şeyi önüne katıp sürüklediğinde, bu sarhoşluk, zincirlerinden boşanıp sonra birden toparlanarak, tıpkı gürültülü ve şimşekli müthiş bir boran gibi, rüzgârın keyfince sa-

vurduğu ıslak, soğuk ve dağınık bulutların hepsine galip gelmez mi? Elbette, elbette!

(*Subaylara.*)

Siz kafamı iğ yapıp, rüya ve beyin yumağını bir tutam keten gibiilmek ilmek örmeme şaşıyorsunuz. Sahiden de düşünce hayatın hırsızıdır. Toprağın altından çekilip gün ışığına çıkarılan tohum yeşermez, bu kadarını pekâlâ biliyorum, fakat bugün, o kadar kandan sonra, zararı yok! Şimdi bile yeterince vaktimiz var. Zira Bethulia'dakiler askerlerin kullanamadığı kılıçları bildiklerinden habersiz görünüyorlar...

BİR SUBAY

(*İçeri girer.*)

Efendim, dağda yakaladığımız İbrani bir kadın kapıda bekliyor.

HOLOFERNES

Ne çeşit bir kadın?

SUBAY

Efendim, onu görmediğin her an ziyan olmuş sayılır. Bu kadar güzel olmasa onu sana getirmezdim. Olur da biri çıkıp gelir diye kuyuların başında tetikte bekliyorduk. O sırada kadının yaklaştığını gördük. Hizmetçisi de gölgesi gibi ardından geliyordu. Yüzünde peçe vardı ve başta öyle hızlı yürüyordu ki, hizmetçisi ona yetişmekte zorlanıyordu. Sonra birden geri dönmek istermiş gibi duraksayıp Bethulia'ya yöneldi ve birden yere kapandı; dua eder gibiydi. Sonra bize doğru geldi, kuyunun başına gitti. Muhafızlardan biri karşısına çıktı. Kadına saldıracak diye düşündüm, zira uzun süre tembellik askeri zıvanadan çıkarır. Oysa asker kadının önünde eğildi ve bir kap su alıp ona uzattı. Kadın teşekkür bile etmeden suyu aldı, dudaklarına götürdü. Ama tam içecekken su kabını yavaşça ters çevirerek suyu yere dökmeye başladı. Bunun üzerine muhafız hiddetlenip kılıcını çekti. Tam o sırada

kadın peçesini kaldırıp ona doğru baktı. Az kalsın ayaklarına kapanacaktı. O arada kadın, “Beni Holofernes’e götürün, ona boyun eğmek ve bizimkilerin sırlarını açmak için geldim,” dedi.

HOLOFERNES

İçeri alın! Dünyanın bütün kadınlarını görmek beni memnun eder, biri hariç. Onu da hiç görmedim ve asla göremeyeceğim.

SUBAYLARDAN BİRİ

Kimdir o?

HOLOFERNES

Annem! Onu göreceğime mezarımı göreyim daha iyi. Beni en çok mutlu eden şey nereden geldiğimi bilmeyişim. Avcılar tarafından bir aslan ininde tesadüfen bulunduğumda gürbüz bir oğlanmışım. Dişi bir aslan emzirmiş beni. Bu yüzden de aslanlardan birini kollarımın arasında ezmiş olmama şaşırılmamalı. Hem, oğlu için bir anne nedir ki, geçmişin veya geleceğindeki aczin bir aynası olmaktan başka? Bir solucan kadar zavallı olduğu ve emdiği birkaç damla sütün karşılığını yalayışlarla ödediği zamanları düşünmeden annesini yâd edebilir mi? Bunları unuttuğunda ise, önünde yaşlılığı ve ölümü sahneleyerek onu kendinden, kanından ve canından iğrendiren bir hayalet görür.

JUDITH

(Mirza ve bir subay refakatinde Judith girer.

Mirza ve subay kapıda bekler. Judith Başta afallar, ama hemen kendini toparlayıp Holofernes'e doğru yürür ve ayaklarına kapanır.)

Sensin aradığım kişi, Holofernes sensin.

HOLOFERNES

Kıyafetindeki altınların göz kamaştırdığı kişi herhalde buranın efendisidir, diye düşündün.

JUDITH

Ancak bir kişi böyle giyinebilir.

HOLOFERNES

Bir ikincisini bulsam kafasını ayaklarımla ezerdim... Zira böyle görünmeye sadece benim hakkım var.

SUBAYLARDAN BİRİ

(*Diğerine.*)

Böyle kadınları olan bir halkı küçümsememeli.

ÖTEKİ

Sırf böyle kadınlar için bile olsa savaşmalı. Holofernes hoş vakit geçirecek şimdi. Belki de kadın onu öpücüklere boğarak bütün öfkesini dindirir.

HOLOFERNES

(*Kadını seyrederken kendinden geçer.*)

Ona bakınca âdeta sıcak bir duş alır gibi oluyor insan, öyle değil mi? İnsan baktığı şeye dönüşür. Güzelliklerle dolu bu dünya, bizi saran gergin tenimize bir nebze dahi sirayet etmez. Gözlerimiz bu güzellikleri yudum yudum içebilelim diye var. Yalnızca körlerdir bedbaht olanlar. Yemin ederim ki bundan böyle bir daha asla kimsenin gözüne mil çektirmeyeceğim.

(*Judith'e döner.*)

Sen hâlâ dizlerinin üzerinde misin? Ayağa kalk!

(*Judith yağa kalkar. Holofernes onu gölgelik altındaki tahtına oturtur.*)

Adın ne?

JUDITH

Adım Judith.

HOLOFERNES

Korkma Judith, daha önce kimseden hoşlanmadığım kadar hoşlandım senden.

JUDITH

En büyük arzum buydu.

HOLOFERNES

Söyle bakalım neden Bethulia'dakileri terk edip bana geldin?

JUDITH

Çünkü senin elinden kimsenin kurtulamayacağını biliyorum. Çünkü Tanrı halkımı senin ellerine teslim edecek.

HOLOFERNES

(*Gülerek.*)

Çünkü kadınsın, çünkü kendine güveniyorsun ve çünkü Holofernes'in göz zevkini biliyorsun. Haksız mıyım?

JUDITH

Beni merhametinle dinle. Tanrımız bize kızgın. Peygamberleri aracılığıyla günahlarımız yüzünden bizi cezalandıracağını zamanında bildirmişti.

HOLOFERNES

Günah nedir ki?

JUDITH

(*Kısa bir sessizlikten sonra.*)

Bir keresinde bir çocuk sormuştu bunu bana. O çocuğu öptüm. Sana nasıl cevap vereceğimi ise bilmiyorsunuz.

HOLOFERNES

Konuş, dinliyorsunuz.

JUDITH

Şimdi Tanrı'yla senin öfken arasına sıkışmış tır tır titriyorlar. Ayrıca açlıktan mustarip, susuzluktan kurumak üzereler. Çektikleri bu sıkıntı onları bir de günaha yöneltti. Dokunmanın bile yasak olduğu mabedin sunularına göz diktiler. Karınlarını ateşle doldurmuş olacaklar!

HOLOFERNES

Neden teslim olmuyorlar?

JUDITH

Buna cesaret edemiyorlar. En fecisini hak ettiklerini onlar da biliyorlar. Tanrı'nın bu felaketi başlarından savacağına nasıl inansınlar ki?

(*Kendi kendine.*)

Kanına gireceğim onun.

(*Yüksek sesle.*)

Korkudan senin hışımla yapabileceğinden fazlasını yapıyorlar. Korkularıyla, senin mertliğini ve erkekliğini nasıl lekelemeye cüret ettiklerini anlatsaydım, gazabınla beni paramparça ederdin. Sana bakıyorum, çehrende öfkenin soylu sınırlarını seçebiliyor, ama en güçlü hiddetin bile daha fazla alevlendiremeyeceği noktayı da görebiliyorum. Nefsine eziyet eden suçlu bir vicdanın vehmedeceği türden bir acımasızlığı, korkakça senden bekleyecek kadar ileri gittiklerini, tam da ölümü hak ettikleri için seni bir cellat gibi görmeye kalkıştıklarını hatırladıkça, ancak utançtan yüzüm kızarıyor.

(Önünde diz çöker.)

Diz çökerek basiretsiz halkımın bu saygısızlığı için affını diliyorum.

HOLOFERNES

Ne yapıyorsun? Önümde diz çökmeni istemiyorum.

JUDITH

(Ayağa kalkar.)

Herkesi öldüreceğini düşünüyorlar. Hiddetleneceğine gülümsüyor musun? Ah, senin nasıl biri olduğunu unuttum! İnsanların içini biliyorsun, seni hiçbir şey şaşırtamaz. Ancak suretini bulanık bir aynada biçimsiz ve çarpık gördüğünde duyacağın küçümseme seni heyecanlandırabilir. Fakat bir konuda halkım lehine konuşmak zorundayım. Moabilerin generali Achior birden ortaya çıkıp onları korkutana kadar senin acımasız olabileceğin akıllarının ucundan bile geçmiyordu. Şehrin kapılarını sana açmak istiyorlardı. Achior çıkıp, “Ne yapmak istiyorsunuz? Holofernes’in kökünüzü kurutmaya yemin ettiğinden haberiniz yok mu?” diye bağırdı. Onu serbest bıraktığını ve hayatını bağışladığını biliyorum. Fakat onun gibi değersiz birinden intikam almak istemediğinden bize gönderdin. Böylece onu yüce gönüllülükle düşman saflarına yerleştirdin. O da bu iyiliğine, seni gözünü

kan bürümüş biri gibi gösterip insanları senden soğutarak karşılık verdi. Zavallı halkım öfkene layık olduğunu düşünmekle kendi önemini abartıyor, öyle değil mi? Hem hiç tanımadığın, yolda tesadüf ettiğinde korkudan aklını yitirecek, donup kaldığından yolundan bile çekilemeyecek insanlardan nasıl nefret edebilirsin ki? Diyelim ki gerçekten cesaret gibi bir şeye kapıldılar, peki bu kadarı seviyeni düşürmene değer mi? Holofernes, kendisini yüce ve biricik kılan bunca şeyi, başkalarına düşmanlık ve eziyet ederek heba mı edecek? Doğaya aykırıdır bu, olmaz böyle şey!

(Holofernes'e bakar. Holofernes suskundur.)

Keşke bir günlüğüne, hatta bir saatliğine senin yerinde olsam. O zaman, kılıcımı kınına sokar ve daha önce hiç kimsenin kılıçla bile elde edemediği büyük bir zaferi kutlardım. Düşün, şehirde binlerce kişi karşında korkudan tir tir titriyor ve onlara diyorsun ki, "Evet, bana meydan okudunuz, ama tam bu sebepten, bana sövdüğünüz için, hayatınızı bağışlıyorum. Sizden, sizin elinizle intikam alacağım. Kölem olabilesiniz diye sizi özgür bırakacağım."

HOLOFERNES

Kadın! Böyle bir şeyi, sırf benden talep ederek imkânsız kıldığının farkındasın değil mi? Bu düşünceler benim içimden gelseydi belki onları hayata geçirirdim. Bunlar senin düşüncelerin ve asla benim olmayacaklar. Achior haklı olduğu için üzgünüm!

JUDITH

(Kahkahayı basar.)

Bağışla. İzin ver de kendimle alay edeyim. Şehirde, bedenlerine saplanacak ısıltılı çeliği gördüğünde gülümseyecek kadar masum çocuklar var. Peçelerinden sızacak ışık huzmesinden ürkecek bakireler var. Bu çocukları bekleyen ölümü düşünüyordum, bu genç kızların maruz kalacakları onursuzluğu düşünüyordum. Bu dehşet veri-

ci şeyleri hayal ederken kimsenin bu manzara karşısında irkilmeyecek kadar güçlü olacağına ihtimal vermedim. Kendi güçsüzlüğümü sana yansıttım, beni bağışla.

HOLOFERNES

Sözde günümü güzelleştirecektin, bana yakışmasa da buna minnettar kalırdım. Judith, tartışmayalım. Benim kaderim yara açmak, seninkiyse yara sarmak. Ben işimi ihmal edersem, sen nasıl gününü gün edeceksin? Savaşçılarımda da kusuruna bakma. Yarın hayatta olup olmayacağı meçhul insanlar arsızca dokunabilmeli, dünyadan paylarına düşeni almak istediklerinde midelerini tıka basa doldurabilmeliler.

JUDITH

Efendim, güç ve cesaretle olduğu gibi bilgelikte de benden katbekat üstünsün. Kendi içimde kaybolup gitmişim, şimdi tekrar kendimi buluyorum, bunu sana borçluyum. Ah ne aptalmışım! Hepsinin ölümü hak ettiğini biliyorum. Tanrı bunu uzun zaman önce bildirmişti. Efendim olan Tanrı'nın bu intikam işini sana havale ettiğini de biliyorum. Buna rağmen zavallı merhametime yenik düşerek seninle onların arasına giriyorum. Ne mutlu bana ki, sıkıca tuttuğun kılıcı gözyaşlarımı silmek için bile elinden bırakmadın. Kibirleri başka türlü nasıl doğrulanırdı? Holofernes kopmayan bir fırtına gibi yanlarından geçecek olsa, onlar için korkulacak ne kalırdı ki? Kimbilir, belki de bu büyüklenmeyi korkaklık sayarak alicenaplığına alaycı şiirler düzerlerdi. Şimdi çula sarınıp kül içinde diz çökerek Tanrı'dan merhamet diliyorlardır. Fakat günahattan uzak durdukları her anı, daha sonra gün boyu çılginca eğlenerek telafi edeceklerdir. Ve tüm günahları benim hesabıma yazılacak. Utanç ve pişmanlık içinde helak olacağım. Hayır, efendim, yeminini hatırla ve hepsini yok et! Tanrı benim ağzımla bunu sana buyuruyor. Onlara düşmanlık ettiğin kadar, Tanrı sana dost olacak!

HOLOFERNES

Kadın! Bana öyle geliyor ki, benimle oyun oynuyorsun. Ama hayır, buna ihtimal verirsem kendimi aşağılamış olurum.

(*Bir an duraklar.*)

Seninkiler hakkında fazla sert konuşuyorsun.

JUDITH

Bu benim için kolay mı sanıyorsun? Günahları yüzünden onları şikâyet etmek de benim günahlarımın cezası. Sanma ki, sırf gözlerimin önünde cereyan eden ve kimseyi es geçmeyecek bu felaket bana isabet etmesin diye kaçtım. Kim kendini Tanrı'nın yargısından muaf tutacak kadar günahsız hissedebilir? Sana geldim, çünkü bunu bana Tanrım emretti. Seni Yerusâlim'e götürmeli, halkımı çobansız kalmış sürü gibi ellerine teslim etmeliyim. Bana bu görevi onun önünde çaresizce diz çöküp dua ettiğim gece verdi; seni bağlayıp boğazını sıkmak isteğiyle dolmuş, seni ve emrindekileri binlerce kez helak etsin diye ona yalvarmıştım. Derken bana seslendi ve sevinçten havalara uçtum. Fakat duamı kabul etmek yerine, halkımın ölüm fermanını verdi. Bana da cellatlık makamını uygun gördü. Nasıl da olmayacak bir işti! Donup kaldım, ama itaat ettim. Alelacele şehirden ayrıldım, her şeyi geride bırakarak sana geldim. Daha düne kadar kendileri için canımı feda edebileceğim insanları yok etmeni senden istedim. Bak şimdi, beni lanetleyecek, adımı sonsuza kadar kötü anacaklar. Bu benim için ölümden bile beter. Buna rağmen kararlıyım ve tereddüt etmiyorum.

HOLOFERNES

Öyle bir şey yapmayacaklar. Hiçbirini hayatta bırakmayınca seni lanetleyecek kim kalacak? Şüphesiz, eğer tanrın dediğin gibi yapacaksa, senin tanrının benim de tanrım

olur. Daha önce hiçbir kadının erişmediği bir mertebeye çıkarırım seni.

(*Kâhyasına dönerek.*)

Onu hazine odasına götür, masamdaki yemeklerden ver.

JUDITH

Efendim, senin yemeklerinden yiyemem, çünkü günah işlemiş olurum. Sana Tanrıma ihanet etmek için değil, ona hakkıyla hizmet etmek için geldim. Yanımda bir şeyler getirmiştım, ondan yiyeceğim.

HOLOFERNES

Peki ya bittiğinde?

JUDITH

Emin ol, ben bu azığı bitiremeden Tanrım muradını benim elimle gerçekleştirecek. Beş gün yetecek azığım var ve bu beş gün içinde Tanrı'nın dileği yerine gelecek. Saatini henüz ben de bilmiyorum ve gerçekleşene kadar Tanrım bana da söylemeyecek. Bunun için emir ver, adamların beni engellemeden dışarı, dağlara, şehrin önlerine kadar gidip dua edeyim, tecelli bekleyeyim.

HOLOFERNES

Sana izin veriyorum. Daha önce hiçbir kadını takip ettirmedim. Pekâlâ Judith, beş gün vaktin var.

JUDITH

(*Ayaklarına kapanır, ardından kapıya doğru gider.*)

Beş gün içinde, Holofernes!

MIRZA

(*Korku ve nefretini bir süredir el kol hareketleriyle göstermektedir.*)

Lanet kadın! Buraya halkına ihanet etmeye mi geldin?

JUDITH

Sesini yükselt! Senin bile sözlerime inandığını herkesin duyması iyi olur!

MIRZA

Sen söyle Judith, sana lanet etmem gerekmez mi?

JUDITH

Aferin bana! Sen de şüphelenmediysen, Holofernes hiç şüphelenmemiştir.

MIRZA

Ağlıyor musun sen?

JUDITH

Mutluluk gözyaşları bunlar; seni yanıltabildim ya. Ağzımın yalan söyleyebilme becerisi beni korkutuyor.

(*Çıkarlar.*)

V. Perde

(Akşam. Holofernes'in çadırında ışık vardır. Arka planda yatak odasını örten bir perde durmaktadır. Holofernes, subaylar, kâhya.)

HOLOFERNES

(Subaylardan birine.)

Kolaçan ettin mi? Şehirde durum nasıl?

SUBAY

Herkes mezara girmiş gibi. Kapıda bekçilik yapanlar ise mezardan yeni çıkmışlar sanki. Birine tam nişan almıştım ki daha oku fırlatmadan cansız yere yığıldı.

HOLOFERNES

Savaşsız zafer demek. Daha genç olsaydım buna razı olmazdım. Bir gün cenk etmesem hayatımı boşa geçirdiğimi düşünürdüm. Bana bağışlananı kendimin saymazdım.

SUBAY

Sokaklarda gizli gizli dolaşan, çatık kaşlı ve sessiz hahamlar var. Bizim ölümlere giydirdiğimize benzer uzun beyaz kafftanlar giyiyorlar. Bomboş gözlerini gökyüzüne dikmiş bekliyorlar. Elleri açık, parmakları kasılmış dua etmekte..

HOLOFERNES

Kimse öldürmesin o hahamları. Yüzlerindeki umutsuzluk müttefikimdir.

SUBAY

Gözleri gökyüzünde Tanrı'yı değil yağmur bulutlarını arıyordu. Fakat güneş biraz olsun ferahlık vaat eden birkaç parça bulutu da etkisiz kılıyordu. Çatlamış dudaklarına güneşin sıcak ışınları değiyordu. Sonra da sınırdan gözü dönmüş halde yumruklarını sıkıp, kan revan içinde kalana kadar kafalarını duvarlara çarpıyorlardı.

HOLOFERNES

Çok gördük bunları.

(*Gülerek.*)

Biz de kıtlık yaşadık. İnsan öpülecekken, yanağı ısırılacak diye korkup geri çekilirdi.

Hey! Sofrayı kurun da biraz keyiflenelim.

(*Sofra kurulur.*)

Yarın beşinci gün değil mi?

SUBAY

Evet.

HOLOFERNES

Öyleyse yarın belli olacak. Bakalım şu İbrani kadının söylediği gibi, dik kafalı şehir Bethulia sürüne sürüne gelip kendi isteğiyle ayaklarıma kapanacak mı?

SUBAY

Holofernes bundan kuşku mu duyuyor?

HOLOFERNES

Evet, hükmedemediği her şeyden... Fakat kadının vaat ettiği gerçekleşirse, kılıç kullanmak zorunda kalmadan kapılar açılırsa, işte o zaman...

SUBAY

O zaman?

HOLOFERNES

O zaman yeni bir tanrımız olacak. Hakikaten, İsrail'in Tanrısı eğer bana bu iyiliği yaparsa onun benim de Tanrım olacağına söz verdim. Ve halen tanrılarım olan,

Bâbil'deki Bel ve yüce Baal adına sözümde duracağım.
İşte şu şarap kadehini ona sunacağım. Ye...Ye...

(*Kâhyasına.*)

Adı ne demiştin?

KÂHYA

Yehova.

HOLOFERNES

Sunuyu kabul buyur Yehova. Böyle şeylere ihtiyacı olmayan biri sunuyor bunu sana.

SUBAY

Peki ya Bethulia boyun eğmezse?

HOLOFERNES

Söz sözdür. O zaman Yehova'yı ve şehri kamçılattırım. Fakat hayır, öfkemin sınırlarını şimdiden belirlemek istemiyorum. Yıldırıma had bildirmek gibi olur bu. İbrani kadın ne yapıyor?

SUBAY

Kadın güzel ama çok nazlı.

HOLOFERNES

Onu ayarttın mı?

(*Subay utanır, susar. Holofernes yüzünde yabani bir ifadeyle.*)

Ondan hoşlandığımı bildiğin halde buna nasıl yeltendin?
Al sana, köpek!

(*İşini bitirir.*)

Kaldırın şunu buradan! Kadını getirin bana. Asurluların arasında kendisine dokunulmadan gezinmesi büyük ayıp.

(*Subayın cesedi kaldırılır.*)

Tüm kadınlar aynıdır, yine de aralarında fark varmış gibi düşünülür. Gerçekten de, bir erkek kendi değerini başka hiçbir yerde, bir kadının koynundayken hissettiği kadar hissedemez. Ha, erkeğin sarılmalarıyla titreyerek, şehvet ve utanç duygusu arasında debelenirken, kaçmak ister-

miş gibi yapıp, sonra birden doğaları galebe çalıp erkeğin boynuna sarıldıklarında, geriye kalan son bağımsızlık ve şuur kırıntısı –artık karşı koyamadıklarından– onları gönüllü yola gelmeye sevk ettiğinde, kandıran öpücüklerle kanlarının her zerresinde arzuları uyanıp erkeğin arzusuyla buluştuğunda, direnmeleri gereken yerde erkeği kışkırttıklarında... İşte hayat budur. Tanrıların insanı yaratmak için neden zahmete katlandıkları anlaşılır, işte size taşkınlık, kabına sığmayan ölçü! Bir dakika öncesinde, küçük ruhları korkulu hınç ve nefretle dolduğunda, zevkten kayan gözleri galibin duhulüyle tamamen kapandığı zaman, demin yaltaklanan elleri erkeğin şarabına zehrini katmaya davrandığında iş nihayete ermiş olur. Başka hiçbir zafere benzemeyen bir zaferdir bu, daha önce defalarca kutladığım bir zafer.. Ve şimdi de bu Judith. Bakışları sevecen, gülerken yanaklarında güneş açıyor, ama tanrısından başka kimseye yer yok kalbinde. O tanrıyı oradan çekip çıkaracağım. Gençlik günlerimde bir düşmanla karşılaştığımda kendi kılıcımı çekmek yerine elinden onunkini alır, kendi kılıcıyla devirirdim onu. Bu kadının işini de böyle bitireceğim. Kendi duygularıyla, arzularının sadakatsizliğiyle bana yenilecek.

JUDITH

(Mirza ile birlikte içeri girer.)

Beni emretmişsin yüce efendim, emrine amadeyim.

HOLOFERNES

Otur Judith, ye iç, zira teveccühümü kazandın.

JUDITH

Yapacağım efendim, şen olacağım, çünkü hayatım boyunca bu kadar onurlandırılmamıştım.

HOLOFERNES

Öyleyse niçin tereddüt ediyorsun?

JUDITH

(Ürkmüş halde, taze kana işaret ederek.)

Efendim, ben bir kadınıam.

HOLOFERNES

Yerdeki kana iyice bak. Gururunu okşamalı, senin için tutuştu diye aktı çünkü.

JUDITH

Yazık!

HOLOFERNES

(*Kâhyasına.*)

Başka bir kilim getirin!

(*Subaylarına.*)

Çekilin!

(*Yeni kilimler getirilir. Subaylar gider.*)

JUDITH

(*İçinden.*)

Tüylerim ürperdi. Yine de dehşeti böyle gösterdiğin için şükürler olsun sana Tanrım. Katili katletmek daha kolay olacak şimdi.

HOLOFERNES

Haydi otur biraz. Benzin soldu, kalbin küt küt atıyor. Seni korkutuyor muyum?

JUDITH

Efendim, bana çok nazik davrandın.

HOLOFERNES

Dürüst ol kadın!

JUDITH

Efendim, eğer seni sevseydim...

HOLOFERNES

Evet?

JUDITH

Beni küçümserdin.

HOLOFERNES

Kadın, haddini aşıyorsun. Affedersin. Haddini aşmıyorsun. Daha önce böyle bir söz duymamıştım. Al şu altın zinciri ödül olarak.

JUDITH

(*Utangaç.*)

Efendim, seni anlamıyorum.

HOLOFERNES

Beni anlamış olsaydın, sana yazık olurdu. Aslan, yelesini korkmadan çeken çocuğa anlayışlı davranır, çünkü çocuk aslan nedir bilmez. Çocuk büyüyüp de akıl sahibi olduktan sonra aynısını yaparsa aslan onu paramparça eder. Haydi yanıma otur, biraz laflayalım. Söyle bakalım, ordumla anayurdunu tehdit ettiğimi ilk duyduğunda ne düşündün?

JUDITH

Hiçbir şey düşünmedim.

HOLOFERNES

Kadın! İnsan Holofernes'i duyduğunda bir şeyler düşünür.

JUDITH

Atalarımın tanrısını düşündüm.

HOLOFERNES

Sonra da beni lanetledin mi?

JUDITH

Hayır, o işi Tanrımın yapacağını umdum.

HOLOFERNES

Bana ilk öpücüğünü ver.

(*Holofernes onu öper.*)

JUDITH

(*İçinden.*)

Ah keşke kadın olmasaydım!

HOLOFERNES

Peki, savaş arabalarımın uğultusunu, develerimin ayak seslerini ve kılıç şakırtılarını duyduğunda ne düşündün?

JUDITH

Dünyadaki tek erkeğin sen olmadığını ve İsrail'de sana denk birinin çıkacağını düşündüm.

HOLOFERNES

Peki sadece adımın bile halkını yerle bir etmek için yeterli olduğunu, tanrınızın mucize göstermeyi unuttuğunu ve erkeklerinizin kendilerine kadın elbisesi dilediğini gördüğünde?

JUDITH

O zaman “Yuh size!” diye haykırdım ve ne zaman bir erkek görsem yüzümü çevirdim. Dua etmek istediğimde aklım isyan etti, çapraşık düşünceler bir yılan gibi, Tanrı’ya olan inancıma musallat oldu. Ah, bunu yaşayalı beri ruhum daralıyor. Kalbim, güneşin aydınlattığı ama karanlık köşelerinde iğrenç sürüngenlerin barındığı bir mağara gibi.

HOLOFERNES

(Endamını süzerek.)

Nasıl da parlıyor! Bana karanlık bir gecede gördüğüm, gökyüzüne yükselen o alev topunu hatırlattı. Hoş geldin, nefret ateşinde damıtılmış şehvet!

Öp beni Judith!

(Judith öper.)

(Kendi kendine.)

Dudaklarını sülük gibi yapıştırdı ama soğuklar.

Şarap iç Judith, tek eksikimiz şarap.

JUDITH

(Mirza’nın sunduğu kadehten içer.)

Evet, cesaret var şarapta, cesaret!

HOLOFERNES

Ne yani? Masamda oturmak, bakışlarıma tahammül edip öpücüklerime karşılık vermek için cesarete mi ihtiyacın var? Zavallı yaratık!

JUDITH

Beni...

(Kendini zor tutar.)

...bağışla.

(Ağlar.)

HOLOFERNES

Judith, kalbinin derinliklerini görüyorum. Benden nefret ediyorsun. Ver elini ve bana şu nefretinden bahset.

JUDITH

Elimi? Ey baltayı insanlığımın köklerine dayayan istihza!*

HOLOFERNES

Hakikaten, hakikaten bu kadın arzulanacak cinsten!

JUDITH

Konuş kalbim, hiçbir şeyden çekinme artık!

(Doğrulur.)

Evet, senden nefret ediyorum, lanet olsun sana. Söylemem delireceğim. Senden nasıl nefret ettiğimi, sana nasıl lanet okuduğumu söylemeliyim, sen de bilmelisin. Şimdi beni öldürebilirsin!

HOLOFERNES

Seni öldürmek mi? Belki yarın. Bugün birlikte yatağa gireceğiz.

JUDITH

(İçinden.)

Birden nasıl da kolay geldi bana böyle. İşte şimdi yapabilirim.

KÂHYA

(İçeri girer.)

Efendim, bir İbrani dışarıda çadırın önünde bekliyor. Acilen huzuruna çıkmak istiyor. Çok mühim bir...

HOLOFERNES

(Ayağa kalkar.)

Düşmandan mı? İçeri al.

(Judith'e dönerek.)

Teslim mi olacaklar? O zaman çabuk akrabalarının ve arkadaşlarının isimlerini söyle. Onlara zarar vermeyeceğim.

O Hohm, der die Axt an die Wurzeln meiner Menschheit legt! Matta 3:10, Luka 3:9 ayetine dayanan, tehdit içeren özgün bir Almanca deyim. (ç.n.)

EPHRAIM

(Ayaklarına kapanır.)

Efendim, hayatımı bana bağışlar mısın?

HOLOFERNES

Bağışlıyorum.

EPHRAIM

Pekâlâ!

(Holofernes'e yaklaşır, kılıcını hızla çekip ona doğru sallar. Holofernes hamleyi savuşturur.)

KÂHYA

(Hemen içeri girer.)

Alçak herif! Sana kelle nasıl koparılırmış göstereceğim şimdi!

(Ephraim'i öldürmek ister.)

HOLOFERNES

Dur!

EPHRAIM

(Kılıcın üzerine atlayarak kendini öldürmeye çalışır.)

Judith olanları gördü! Bu utançla yaşayamam!

HOLOFERNES

(Onu engeller.)

Sakın bir daha deneyeyim deme! Sözümde durmamı imkânsız mı kılacaksın? Hayatını bağışladım bir kere, o halde seni sana karşı da korumalıyım. Yakalayın şunu! En sevdiğim maymunum gebermişti değil mi? Onun kafesine tığın, sonra da komik selefinin numaralarını öğretin. Adam az bulunur cinsten: Holofernes'e saldırdıktan sonra sağ salım kurtulduğu için övünebilecek tek kişi olacak. Onu avluda sergileyeceğim.

(Kâhya Ephraim'i alarak odadan çıkar.)

(Judith'e dönerek.)

Bethulia'da çok yılan var mı?

JUDITH

Hayır ama delisi boldur.

HOLOFERNES

Holofernes'i öldürmek, dünyayı ateşe vermekle tehdit eden yıldırımını söndürmek, daha filizlenmeden ölümsüzlük tohumunu ezmek... Cesur bir başlangıcı, sonunu hızlandırarak boşa çıkarmaya çalışmak. Ne cazip değil mi? Kaderin dizginlerini eline geçirmektir bu. Ben bile buna kanabilirdim, şayet ben olmasaydım. Ama büyük işleri bayağılıkla gerçekleştirmek... Aslanı yüce gönüllülüğünden yapılmış bir ağla kısıtıp, kalbinden vurmak... Hem böyle bir işe cüret edip hem de korkakça ve kurnazca, tehlikeyi önceden savuşturmaya çalışmak... öyle değil mi Judith? Gübreden tanrı yapmak olur bu. Can düşmanına karşı buna yeltenen en iyi arkadaşın bile olsa, buna da "Yuh!" demen gerekirdi.

JUDITH

Sen büyüksün, onlar ise küçük.

(*Kısık sesle.*)

Atalarımın tanrısı, beni benden korusun ki nefret etmem gereken kişiyi beğenmeyeyim! O bir erkek.

HOLOFERNES

(*Kâhyaya.*)

Yatağımı hazırlayın.

(*Kâhya çıkar.*)

Bak kadın, şu ellerimi dirseklerime kadar kana buladım. Her düşüncem vahşet ve yıkım doğurur, sözüm ölümdür. Dünya bana çok sefil görünüyor. Bana öyle geliyor ki, daha iyisi adına bütün dünyayı yok etmek için doğmuşum. İnsanlar bana beddua ediyor, ama bedduaları tutmuyor. İri kanatlarını geren ruhum, beddualarını bir hiçmiş gibi savuruyor. Demek ki haklıyım. Bir keresinde kor haldeki ızgarada kızarttığım biri, "Ah Holofernes, nasıl olduğunu bilmiyorsun!" demişti. "Sahiden bilmiyorum," diyerek ona hak vermiştim. Hiç şaşırma, gerçekten de deliceydi.

JUDITH

(*Kendi kendine.*)

Kes şunu, yeter! Önünde diz çökmeyeceksem onu öldürmeliyim.

HOLOFERNES

Güç! Güç! Budur işte. Bana karşı çıkacak, beni alt edecek biri gelse keşke. Kendimden başka saygı duyacak birinin olmaması çok can sıkıcı. Hasretle bekliyorum o kişiyi. Beni havanda iyice dövsün, un ufak etsin. Dilerse beni harç edip dünyada açtığı gedığı kapatsın. Kılıcımı derine, daha derine saplıyorum. Atılan çığlıklar bir kurtarıcıyı uyandırmıyorsa, o zaman orada kimse yoktur. Kasırğa kardeşini ararken kükreyip uğulduyor. Ona meydan okur gibi duran meşeleri kökünden söküyor. Kuleleri tepetaklak edip dünyayı yerinden oynatıyor. Sonra bir dengi olmadığını anlayınca, tiksintiyle uykuya dalıyor... Nebukadnezar kardeşim midir benim? Efendimdir o, bu bir gerçek. İsterse kellemi köpeklere yem eder. Afiyet olsun onlara! Belki de ben onun bağırsaklarını Asur kaplanlarına yem yaparım. Sonra... evet, sonra insanlığın ölçüsü ben olacağım. Ve onları korkuyla kuşatan, sonsuza dek ulaşılmaz tanrısal bir varlık gibi görüneceğim o aptal gözlerine. Ah o son an, o son an! O son an bir an önce gelse! “Gelin buraya, canını acıttığım, sakat bıraktığım kim varsa; siz kollarından kadınlarını, yanlarından kızlarını çekip aldıklarım, gelin ve aklınıza gelen işkenceyi tattırın, kanımı akıtıp bana içirin, etimi kemiğinden ayırıp yedinin bana!” diye haykırırdım. Fakat onlar bana en büyük kötülüğü yaptıklarını sanarken, daha beterini benden esirgememelerini rica edeceğim dostça; şaşkına dönüp öylece kalakaldıklarında, çektiğim tüm acılara rağmen, ölümün ve delililiğin içinden gülümsediğimde, işte o zaman gürleyerek, “Önümde diz çökün, zira ben sizin

tanrınızım,” derim. Sonra gözlerimi ve dudaklarımı kapatır, bir köşede sessiz sedasız ölürüm.

JUDITH

(*Titreyerek.*)

Peki ya gökten başına yıldırım düşer de seni paramparça ederse?

HOLOFERNES

O zaman emri veren benmişim gibi elimi kaldırıp gökyüzüne işaret ederim. Böylece parıltılı ölüm beni kasvetli bir ihtişamla giydirmiş olur.

JUDITH

Canavarca! İğrenç! Duygu ve düşüncelerim kuru yapraklar gibi uçuşmaya başladı. Korkunç insan! Zorla Tanrım-la arama giriyorsun. Dua etmeliyim ama yapamıyorum.

HOLOFERNES

Diz çök ve bana ibadet et!

JUDITH

Şimdi daha iyi anlıyorum. Sana ha? Gücüne fazla güveniyorsun. Yoldan sapıp sana zarar vermeye başladığını görmüyor musun?

HOLOFERNES

Yeni bir şey duymak istiyorum.

JUDITH

Gücünün dünyayı tarumar etmek için verildiğini sanıyorsun. Ya ona hâkim olman için verilmişse? Gücünü ihtiraslarının emrine vermişsin. Atının bitap düşürdüğü süvari gibisin.

HOLOFERNES

Evet evet, gücün kaderi kendini yok etmektir, der bilgelik, ama bilgelik güç değildir. Sırf komşu karınca kolonilerini ezmeyeyim diye sol ayağımla sağ ayağıma köstek mi olayım! Hani şu çölde gölgesiyle savaşıyor, karanlık basınca da, “İşte şimdi mahvoldum, bütün dünya düşmanım şimdi!” diyen ahmak, aslında pekâlâ

sağduyulu değil midir? Haydi bana kendini söndüren bir ateş gösterin! Bulamıyor musunuz? O halde kendini besleyen ateşi gösterin. O da yok değil mi? Öyleyse ateş için verilen hüküm, onun yaktığı ağaç için de verilebilir mi?

JUDITH

Sana ne cevap vereceğimi şaşırdım. Kafam allak bullak oldu. Kalbimi dahi anlayamıyorum artık.

HOLOFERNES

Bana gülsen yeridir. Böyle bir şeyi kadınlar için anlaşılır kılmaya çalışmamalı.

JUDITH

Kadına saygı duymayı öğren! Seni öldürmek için karşında duran da bir kadın ve bunu yüzüne karşı söylüyor!

HOLOFERNES

Bunu yüzüme karşı söylüyorsun ki, beni öldürmen imkânsızlaşsın. Ah şu kendini cesaret sanan korkaklık. Benimle yatağa girmemek için söylüyorsun bunları. Kendimi senden korumak için yapmam gereken tek şey seni gebe bırakmak.

JUDITH

İbrani kadınları tanımıyorsun! Sen ancak aşağılanınca kendini mutlu hissedebilen yaratıkları bilirsin!

HOLOFERNES

Haydi Judith, seninle tanışacağız. Sen yine de bir müddet böyle nazlan. Zamanı gelince ben kendim söylerim. Bir kadeh daha!

(İçer.)

Şimdi nazlanmayı bırak, bu kadar yeter!

(Kâhyaya.)

Sen çık. Bu gece beni rahatsız edecek kişi bunu kellesiyle öder.

(Holofernes Judith'i zorla götürür.)

JUDITH

(*Götürülürken.*)

Yapmalıyım, yapacağım. Eğer başaramazsam sonsuza kadar yazıklar olsun bana!

KÂHYA

(*Mirza'ya.*)

Burada mı kalacaksın?

MIRZA

Sahibemi beklemeliyim.

KÂHYA

Neden Judith gibi bir kadın değilsin ki? Ben de efendim gibi mutlu olmak isterdim.

MIRZA

Peki sen neden Holofernes gibi bir erkek değilsin?

KÂHYA

Ben Holofernes'in rahatını sağlamak için varım. Büyük kahramanımıza yemeğini getirir, şarabını doldururum. Sarhoş olduğunda ise onu yatağına götürürüm. Sen de soruma cevap ver ama! Dünyada çirkin kadınlar niçin var?

MIRZA

Aptalın teki onlarla alay etsin diye.

KÂHYA

Evet öyle. Bir de onları talihsizlik eseri karanlıkta öpersek, aydınlıkta yüzlerine tükürelim diye. Bir keresinde kadının biri uygunsuz bir vakitte Holofernes'in huzuruna çıkmış ama Holofernes onu yeterince güzel bulmadığı için kafasını kesmişti. O hep isabet buyurur. Şimdi bir köşeye çekil ve ses çıkarma, İbrani örümcek seni!

(*Gider.*)

MIRZA

(*Yalınz.*)

Sus, evet, sus!

(*Yatak odasına işaret ederek.*)

Bence orada biri öldürülüyordur şimdi. Holofernes mi Judith mi bilemem! Sus, sus! Bir keresinde birini suda

boğulurken görmüştüm. Korku, beni ardından suya atlamaya sevk etti. Aynı korku beni suya atlamaktan alıkoymadı. O sırada avazım çıktığı kadar bağırdım. Ama sırf adamın çığlığını işitmemek için bağırdım. Şimdi konuşayım. Ah Judith, ah! Holofernes'e gelip kavrayamadığım bir hile ile halkını onun ellerine teslim etme sözü verdiğinde seni bir anlığına hain sanmıştım. Sana haksızlık ettiğimi anında fark ettim. Ah, keşke yine sana haksızlık edebilsem, yarını ağızla söylediğin sözlerin, bakışların, hal ve hareketlerin yanıltsa keşke! Cesaretim kalmadı, çok korkuyorum. Ama korku veya başaramama kaygısıyla konuşmuyorum şimdi: Bir kadın asla erkek öldürmemeli, erkek doğurmalı!

JUDITH

(Judith saçları darmadağın bir halde sendeleyerek çıkagelir. Bir perde daha aralanır. Holofernes'in uyuduğu görülmektedir. Başucunda kılıcı asılıdır.)

Burası çok aydınlık, söndür mumları Mirza! Bunlar çok edepsiz!

MIRZA

(Sevinçle yerinden sıçrar.)

İkisi de yaşıyor!

(Judith'e.)

Ne oldu sana Judith? Yanakların kızarmış! Gözlerin ürkek bakıyor!

JUDITH

Bana bakma kız! Beni kimse böyle görmemeli.

(Sendeler.)

MIRZA

Bana yaslan, ayakta zor duruyorsun!

JUDITH

Ne?! O kadar güçsüz müyüm?! Çek ellerini! Kendim ayakta durabilirim, hem de ayakta durmaktan fazlasını yapabilirim.

MIRZA

Gel kaçalım buradan!

JUDITH

Ne? Seni satın mı aldı yoksa? Kolumdan tutup o rezil yatağına sürükledi, ruhumu kararttı. Tüm bunlara katlanabiliyor musun? Bana kollarında yaşattığı tahribatı ona ödeteceğim. İnsanlığımıza barbarca saldırdığı için ondan intikam alacağım, dudaklarımda kalan onur kırıcı öpücük lekelerini onun kanıyla yıkayacağım. Beni bundan alıkoymaktan yüzün kızarmıyor mu?

MIRZA

Uğursuz kadın, neler geçiyor aklından?

JUDITH

Sefil yaratık, bilmiyor musun? Hislerin sana söylemiyor mu? Cinayet geçiyor aklımdan!

(Mirza bir adım geri çekilir.)

Söylesene Mirza, başka bir seçenek var mı? Cinayeti seçmezdim, eğer... Ne diyorum ben! Tek kelime daha duymak istemiyorum. Başım dönüyor.

MIRZA

Gel!

JUDITH

Asla! Sana ne yapacağını söyleyeceğim. Bak Mirza, ben bir kadınıyım. Of, kadın olduğumu hissetmemin zamanı değil. Dinle beni ve sana söyleyeceklerimi yap. Olur da takatim kesilir baygın düşersem yüzüme su sıçratma, işe yaramıyor bende. Kulağıma eğilip “Sen bir kahpesin!” diye seslen, o zaman ayağa kalkarım. Belki seni tutup boğmak isteyebilirim. O zaman sakın korkma ve bana “Holofernes seni kahpe yaptı ve hâlâ yaşıyor!” diye seslen. Ah Mirza, o zaman bir kahraman olacağım, Holofernes gibi bir kahraman!

MIRZA

Boyundan büyük laflar ediyorsun!

JUDITH

Beni anlamıyorsun. Ama beni anla, beni anlamak zorundasın. Mirza, sen genç bir kızsın. Bırak da el değmemiş ruhunun mabedini aydınlatayım. Genç bir kız kendi düşlerinden bile korkan salak bir varlıktır. Çünkü bir düş bile onu ölümcül derecede incitebilir. Buna rağmen, onu ayakta tutan şey sonsuza kadar bakire kalmayacağına dair umududur. Genç bir kız için bakireliğinin sona ereceği andan daha önemli bir an yoktur. Daha önce bastırıldığı her arzulanış, her iç çekiş, o an feda edeceği şeyin değerini yükseltir. Her şeyiyle, bütün o cazibesi ve coşkusuyla etkilemeyi arzulaması, çok mu haddi aşan bir talep olur? Mirza, dinliyor musun beni?

MIRZA

Seni nasıl dinlemeyeyim!

JUDITH

Şimdi o anı bütün çıplaklığıyla düşün, sonra utancın seninle düşündüğün şey arasına girdiğini ve en ayıp şeylerin mümkün olduğu bir dünyaya lanet okuyacağın anı kafanda canlandır.

MIRZA

Ne? Kafamda neyi canlandırayım?

JUDITH

Kafanda neyi mi canlandırarsın? En çok aşağılandığın anı, ruhunun ve bedeninin rezil bir sarhoşluğu başka bir rezil sarhoşluğa bağlayan şarabın üzümü gibi ezildiği bir anı hayal et, derinlerde uyuyan şehvetinin, en kutsal gördüğün şeyi katletmek için ihtiyacı olan ateşi dudaklarından borç aldığı o anı, sarhoş edilince efendisini tanımayan köle gibi duygularının da sana başkaldırdığı anı, önceki bütün yaşamını, duygu ve düşüncelerini kibirli fantezilerden ibaret, utancını ise gerçek varlığın olarak düşünmeye başladığın anı canlandır kafanda.

MIRZA

Tanrı'ya şükürler olsun ki güzel değilim!

JUDITH

Buraya gelirken gözümünden kaçmış. Ama nasıl da ayan beyan engel oldu bana.

(*Yatak odasını işaret ederek.*)

Oraya girişte, hazırlanmış yatağa ilk bakışımı attığımda... Ahlâksızın karşısında diz çöküp “Beni esirge!” diye inledim. Acı çeken ruhumun feryadına kulak vermiş olsaydı onu asla, ama asla... Heyhat ki, cevabı göğüslüğümü parçalayıp memelerimi övmek oldu. Beni öptüğünde dudaklarını ısırdım. Alaycı bir gülümsemeyle, “Alevini dengele! Fazla ileri gidiyorsun!” dedi ve... Ah, bilincimi kaybedecektim az kalsın, kaskatı kesilmiştim. O esnada bir parıltı çarptı gözüme. Kılıcıymış. İşte o kılıç kafamdaki keşmekeşi sona erdirdi. Şimdi onurumun lekelenmesiyle kaybettiğim var olma hakkımı, bu kılıçla tekrar kazanacağım. Bana dua et! Şimdi yapacağım!

(*Yatak odasına dalarak asılı duran kılıca uzanır.*)

MIRZA

(*Dizleri üzerinde.*)

Uyandır onu Tanrım!

JUDITH

(*Ona dönerek.*)

Mirza kime dua ediyorsun?

MIRZA

(*Tekrar ayağa kalkar.*)

Tanrı'ya övgüler olsun, yapamıyor.

JUDITH

Uyku, yorgun insanları kucaklayan Tanrı'nın kendisidir, değil mi Mirza? Uyuyan kişi emin ellerde olmalı!

(*Ayağa kalkar ve Holofernes'e bakar.*)

Ölümünün kendi kılıcından geleceğinden habersiz, huzurla uyuyor. Huzurla uyuyor ha? Korkak kadın! Öfke-lenmen gerekirken merhametin mi tuttu? Sana yaşattığı onca şeyden sonra böyle huzurla uyuması alçaklık değil mi? Ezip geçilecek solucan mısın ki, hiçbir şey olmamış gibi huzurla uyuyabilsin? Ben bir solucan değilim.

(Kılıcı kınından çeker.)

Gülümsüyor. Bu lanet gülümsemeyi tanıyorum, böyle gülümsemişti beni kendine çekip de sonra... öldür onu Judith, bekâretini bu kez de rüyasında bozuyor. Uyku-sunda onurumu tekrar köpek gibi çiğniyor sadece. Kı-mıldıyor. O doymak bilmez arzusu tekrar onu uyandıra-na kadar böyle tereddüt mü edeceksin, seni tekrar eliyle kavrayıp...

(Birden Holofernes'in kafasını keser.)

Görüyor musun Mirza, kafası orada işte! Şimdi bana saygı duyuyor musun Holofernes, ha?

MIRZA

Tut beni.

(Bayılır.)

JUDITH

(Korkudan sarsılır.)

Bayıldı. Korkunç bir şey mi yaptım ki şurada yatanın ka-nını dondurdu da ölü gibi yere yığıldı?

(Kızgın.)

Kurtul şu baygınlığından aptal kadın, böyle yaparak beni itham etmiş oluyorsun, buna dayanamam!

MIRZA

(Uyanır.)

Üzerine bir bez at bari!

JUDITH

Güçlü ol Mirza, yalvarırım güçlü ol! Her titreyişinde ca-nımdan can gidiyor. Şu çekingenliğin, şu bakışlarını acı-masızca benden çevirmen, yüzünün solması, insanlık dışı

bu şey yapmışım gibi itham ediyor. Madem öyle, kendi ellerimle kendimi...

(*Kılıcı kavrar. Mirza hemen ona sarılıp başını göğsüne dayar.*)

JUDITH

Sevin ey kalbim, Mirza hâlâ bana sarılabiliyor! Fakat yazıklar olsun bana ki, ölüyü görmeye dayanamadığı, bir kez daha bayılmaktan korktuğu için göğsüme sığındı. Yoksa bana sarılman sana ikinci bir baygınlığa mı mal olacak?

(*Onu iter.*)

MIRZA

Canımı acıtlıyorsun! Daha çok da kendi canını!

JUDITH

(*Elini şefkatle tutar.*)

Yaptığım şey insanlık dışı olsaydı, gerçekten bir cürüm işlemiş olsaydım bana bunları hissettirmezdin, değil mi Mirza? Öyle olsa kendimi yargılar ve kınardım. Sen de bana nazikçe, “Kendine haksızlık ediyorsun, yaptığın şey kahramancaydı!” derdin.

(*Mirza sesini çıkarmaz.*)

Karşımda dilenci gibi durduğumu, kendimi kınadığımı ve senden af beklediğimi sanma sakın. Yaptığım şey kahramanlıktı, çünkü karşımdaki Holofernes'ti. Bense senin kadar bir şeyim. Hatta kahramanlıktan da öteydi. En büyük başarısı için benimkinin yarısı kadar bedel ödeyecek kahramanları görmek isterdim doğrusu.

MIRZA

Sen intikamdan bahsediyorsun. Sana şunu sormalıyım: Güzelliğinin doruğundayken neden bu dinsizlerin ordugâhına geldin? Buraya hiç ayak basmasaydın intikam almak için bir nedenin de olmazdı!

JUDITH

Neden mi geldim? Beni buraya halkımın sefaleti sürükledi. Kapıda bekleyen kıtlık tehdidi, susuzluktan kavrul-

muş bebeğine içecek vermek için damarını kesen kadının bana düşündürdükleri... Ah, kendimle barıştım yine. Bütün bunları, kendimle ilgili şeyleri unutmuşum!

MIRZA

Unutmuşsun. O halde seni buraya iten, elini kana bula-maya sebep olan bunlar değildir.

JUDITH

(*Yavaşça, bitkin.*)

Hayır, hayır. Haklısın, buraya sırf kendimi düşündüğüm için geldim. Of, kafam allak bullak! Halkım kurtuldu fakat Holofernes'i deviren bir taş olsaydı, taşa sunacakları şükran bana sunacaklarından daha büyük olurdu! Şükran mı? İsteyen kim? Fakat şimdi yaptığımı tek başına üstlenmeliyim ve bu beni mahvediyor.

MIRZA

Holofernes sana sarıldı. Ondan bir çocuğun olur da babasının kim olduğunu sorarsa ne cevap vereceksin?

JUDITH

Ah Mirza, ölmeliyim, öleceğim. Şimdi şu uyuyan karargâha hızla dalıp işlediğim cinayeti duyuracağım. Holofernes'in kafasını havaya kaldırıp göstereceğim, işlediğim cinayeti duyuracağım ki binlercesi kalkıp beni parçalara ayırsınlar.

(*Dışarı doğru yürür.*)

MIRZA

(*Kısıık sesle.*)

O zaman beni de paramparça ederler.

JUDITH

(*Durur.*)

Ne yapayım ben şimdi? Kafam darmaduman, kalbimde ölümcül yara. Yine de hâlâ kendim dışında bir şey düşünemiyorum. Keşke başka türlü olsaydı! Kendimi, kendi içine yönelmiş bir göz gibi hissediyorum. Kendime ne kadar dikkatli baksam, o kadar küçülüyorum, küçüldükçe

küçülüyorum, gittikçe daha da küçülüyorum. Buna bir son vermeliyim, yoksa hiçlikte kaybolacağım.

MIRZA

Aman Tanrım, birileri geliyor!

JUDITH

(*Şaşkın.*)

Sakin ol, sakın! Kimse gelemaz! Tam kalbinden hançerledim dünyayı.

(*Gülerek.*)

İyi de becerdim! Dünya artık duracak! Tanrı sabah erkenden güneşin yürüyemediğini, yıldızların felç geçirdiğini görünce ne diyecek acaba? Beni cezalandıracak mı? Yoo, hayır, hâlâ yaşayan tek kişi benim. Hayat tekrar nereden gelecek? Beni nasıl öldürebilir?

MIRZA

Judith!

JUDITH

Ayy! Adım canımı acıtıyor!

MIRZA

Judith!

JUDITH

(*İsteksiz.*)

Bırak uyuyayım. Rüya, rüyadır. Gülünç değil mi? Şimdi ağlayabilirim! Keşke bana niçin olduğunu söyleyecek kimsem olsaydı.

MIRZA

Ümitsiz vaka! Judith, çocuk gibisin!

JUDITH

Evet evet, övgüler olsun Tanrı'ya. Şunu düşün yalnızca, kendimi zindana kapatır gibi aklımın içine girmişim, sonra da tunç gibi sağlam bir kapı korkunç bir şekilde arkamdan kapanıyor.

(*Gülerek.*)

Yarın yaşlı olmayacağım, yarından sonraki gün de, değil mi? Haydi yine oynayalım ama bu sefer daha iyi olsun. Demin birini öldürmüş, kötü bir kadındım! Hey! Söyle bana, şimdi ne olayım?

MIRZA

(*Yüzünü yana çevirir.*)

Tanrım! Deliriyor!

JUDITH

Ne olmam gerektiğini söyle haydi! Çabuk, çabuk! Yoksa daha önceki ben olacağım yine.

MIRZA

(*Holofernes'i işaret ederek.*)

Bak!

JUDITH

Artık bilmediğimi mi düşünüyorsun? Bilakis! Bilakis! Sırf delilik için bile yalvarırım, fakat içim arada bir kararıyor sadece, içime karanlık çökmüyor. Kafamda binlerce köstebek deliği var. Fakat kalın kafama göre fazla küçükler, içeri sokulmaya çalışmaları nafile.

MIRZA

(*Büyük bir korkuyla.*)

Sabaha az kaldı. İkimizi burada görürlerse öldürene kadar işkence ederler. Dilim dilim doğrarlar bizi.

JUDITH

İnsanın gerçekten ölebileceğine inanıyor musun? Buna inanmak gerektiğini, herkesin inandığını biliyorum elbette. Ben de inanırdım, fakat ölüm bana saçma, imkânsız görünüyor şimdi. Ölmek ha?! Şimdi içimi kemiren neyse sonsuza dek kemirecek. Diş ağrısı veya ateş gibi değil bu. Ölüm zaten benimle bir ve bu birlik hiç bitmeyecek. Ah, acı çekerek öğreniriz.

(*Holofernes'i işaret ederek.*)

O bile ölmedi! Bana bunları söyletenin o olmadığı, ölüm-süzlüğünün sırrını korku içindeki ruhuma bildirerek benden intikam almaya çalışmadığı ne malum?

MIRZA

Judith, acı bana, hadi gidelim!

JUDITH

Tamam, tamam, ne olur Mirza, ne yapmam gerektiğini sen söyle. Şu an tek başıma bir şey yapamayacak kadar korkuyorum.

MIRZA

O zaman beni izle.

JUDITH

Fakat en önemli şeyi unutmamalısın. O kafayı çuvala koy, onu burada bırakmayacağım. Yapmak istemiyorsan bir adım bile gelmem seninle.

(Mirza titreyerek denileni yapar.)

Bak, bu kafa benim mülküm. Onu yanıma almalıyım ki Bethulia'dakiler bana inansın ve böylece... Yazıklar olsun, bunu ilan edersem beni övecek, yüceltecekler. Ve yine yazıklar olsun bana ki, bunu daha önce planladığımı düşünecekler.

MIRZA

(Giderken.)

Şimdi?

JUDITH

Zihnim berraklaştı. Dinle Mirza, onlara senin yaptığını söyleyeceğim.

MIRZA

Benim mi?

JUDITH

Evet Mirza. Karar verme anında cesaretimi yitirdiğimi, Tanrı'nın o sırada sana cesaret bahsettiğini, böylece ulusunu baş düşmanından kurtardığını söyleyeceğim. O zaman beni Tanrı'nın fırlattığı bir eşya gibi hor görecekler. Sense İsrail'de övgülerle anılacaksın.

MIRZA

Asla!

JUDITH

Aaa! Haklısın! Öylesi korkaklık olurdu. Zafer çılgınları, zil ve tef seslerinden paramparça olayım. Bu şekilde ödülümü almış olurum. Haydi!

(Yola çıkarlar.)

(Bethulia şehri, üçüncü perdedeki gibi. Şehir meydanı, karşıda kale kapısı görülmektedir. Kapıda nöbetçiler. Kalabalık, kimi ayakta, kimi yere uzanmış muhtelif gruplar. Sabah olur.)

(Etrafında bir grup kadın, anne vs. bulunan iki haham.)

BİR KADIN

Tanrı'nın kadirimutlak olduğunu söyleyerek bizi kandırıyor musunuz? O da biz insanlar gibi verdiği sözde durmayabiliyor mu?

HAHAM

Kadirimutlaktır. Siz kendiniz onun ellerini bağladınız. Size sadece hak ettiğiniz kadar yardım edebilir.

KADINLAR

Vah vah, bize ne olacak şimdi?

HAHAM

Geçmişte yaptıklarınıza bakarak gelecekte sizi neyin beklediğini bilebilirsiniz.

BİR ANNE

Bir anne, masum çocuğunun susuzluktan kırılmasını hak edecek ne yapmış olabilir?

(Çocuğunu kaldırıp gösterir.)

HAHAM

İntikam sınır tanımaz, zira günahın bir sınırı yoktur.

ANNE

Ben söyleyeyim haham, bir anne o kadar büyük bir günah işleyemez. Rab dilerse henüz rahimdeyken çocuğun canını alabilir. Doğduktan sonra yaşamak onun hakkı. Bir kendimiz daha olsun diye, bu kendimizi çocuğun saf ve masum gülümsemesinde sevelim ve kendimizden nefret etmemiz gerektiğinde hor görelim diye doğururuz.

BİRİNCİ HAHAM

Kendine iltifat ediyorsun! Tanrı bir ceza olarak, acı çeke-sin, hatta mezara girdikten sonra bile rahat yüzü görme-yesin diye doğurmana izin verdi!

İKİNCİ HAHAM

(*Birinci hahama.*)

Şehirde yeterince umutsuz insan mı kalmadı?

BİRİNCİ HAHAM

Ekmen gereken yerde tembellik mi edersin? Zemin yu-muşakken kök salmaya bak!

ANNE

Çocuğum benim yüzümden acı çekmemeli. Onu benden alın. Odama kapanıp tüm günahlarım için tövbe edece-ğim. Her bir günaha karşılık kendime iki kat eziyet ede-ceğim, ölene kadar yahut Tanrı gökten bana, "Yeter!" diye seslenene kadar kendimi cezalandıracağım.

İKİNCİ HAHAM

Çocuk sende kalsın, onu emzir. Tanrı'nın dileği budur.

ANNE

(*Çocuğu bağrıma basar.*)

Gözümü ondan ayırmayacağım, çektiği acılar masum gözlerini vaktinden önce açtığında bir sefalet uçurumdan bakar gibi baktığında bile. Günahlarıma karşılık olarak yapacağım bunu. Peki ya büyüdüğünde bakışlarını yukarı çevirip yumruklarını sıkarsa?

BİRİNCİ HAHAM

O zaman o sıkılmış yumruğu açmalı. Bir çocuğun bile Tanrı'ya isyan edebileceğini ürpererek idrak edeceksin.

ANNE

Musa asasıyla kayaya vurduğunda serin pınarlar fışkırmıştı. Düşün ki bir kayaydı o!

(Elleriyle göğsüne vurarak.)

Lanet meme, nesin sen? İçeriden sevginin en şefkatlisi sıkıştırıyor, dışarıdan masum sıcak dudaklar seni sıkıyorken bir damlacık süt vermiyorsun! Ver! Ver! Bütün damarlarımı kurut da yumurcağa bir kez daha süt ver!

İKİNCİ HAHAM

(Diğerine.)

Duygulandırmadı mı bu seni?

BİRİNCİ HAHAM

Evet, ama duygulanmada inancıma karşı bir ayartma görür ve onu bastırırım. Hemen de salya sümük ağlamaya başlıyorsun.

İKİNCİ HAMAM

İnsan sebebini bilmeden de gözyaşı dökebilir.

BAŞKA BİR KADIN

(Anneyi işaret ederek.)

Onu teselli etmeyecek misin?

İKİNCİ HAHAM

(İsteksiz.)

Hayır!

KADIN

O halde Tanrı'ya inancın laftan ibaret!

İKİNCİ HAHAM

Tek başına bu söz bile Bethulia'yı Holofernes'in ellerine teslim etmeye yeter. Şehir başımıza yıkılırsa sorumlusu sensin! Bu kadının neden acı çektiğini soruyorsun ya, kız kardeşisin de ondan!

(Uzaklaşırlar. Olaya şahit olan iki Bethulialı öne çıkar.)

BİRİNCİ

Bu kadının neler çektiğini kendi acılarımdan biliyorum.
Ah, korkunç bir acı!

İKİNCİ

En korkuncu daha gerçekleşmedi. Ya bu annenin aklına çocuğunu yemek gelirse?

(*Alnını tokatlar.*)

Korkarım karımın aklına gelmiştir bile!

BİRİNCİ

Çıldırılmışsın sen!

İKİNCİ

Onu öldüresiye dövmek zorunda kalmamak için evden kaçtım. Yalan söylemiyorum! Evden kaçtım, çünkü yemeye hevesli görüldüğü insanlık dışı yemeklerden ürperdim, onunla birlikte yemekten korktum. Oğulcuğumuz can vermek üzereydi, karım feryat ederek yere yığıldı. Sonra, birden ayağa kalkıp kısık sesle, “Oğlanın ölmesi talihsizlik mi olur?” dedi. Ardından, çocuğa doğru eğilip, “Hâlâ nefes alıyor!” diye homurdandı, buna hiç memnun olmamış gibi. Korkunç bir biçimde açıkça gördüm ki çocuğu onun gözünde bir lokma etten ibaretti.

BİRİNCİ

Kız kardeşim olsa da, oraya gelip onu bıçaklardım!

İKİNCİSİ

Ya çok erken ya da çok geç gelmiş olurdun. Çocuğu yemedi önce kendini öldürmemişse bile, onu yedikten sonra kendini öldürmüştür.

AHALİDEN BİR ÜÇÜNCÜ

(*Konuşmaya dâhil olur.*)

Belki de kurtuluruz? Bugün Judith’in geri döneceği gün!

İKİNCİ

Kurtuluş mu?! Şimdi ha? Tanrı! Tanrı! Bütün dualarımı geri alıyorum. Olur da işitebilirsin –ki artık çok geç– bu daha önce düşünmediğim, tasvip etmediğim bir fikir:

Şayet sonsuz kudretini artan sefalette de gösterebilirsen, dehşetten donakalmış ruhumun tahammül sınırlarını genişletebilirsen, gördüğüm gaddarlığı unutturacak, ona gülüp geçmemi sağlayacak daha büyük bir gaddarlığı hayalimde canlandırabilirsen, seni övüp yücelteceğim. Fakat eğer karımı ve çocuğumu gömmek, cesedimin ko-kuşmuş balçığıyla örtmek yerine, onları kara toprağın bağrına vermek zorunda kaldığımda benimle mezarım arasına girecek olursan, lanetleyeceğim seni!

(Oradan uzaklaşırlar.)

MIRZA

(Kale kapısının önünde.)

Kapıyı açın, kapıyı açın!

NÖBETÇİLER

Kim o?

MIRZA

Judith. Elinde Holofernes'in kesik başıyla Judith.

NÖBETÇİLER

(Kapıyı açarken şehre seslenirler.)

Hey! Hey! Judith geri geldi!

(Halk toplanır. İhtiyarlar ve hahamlar gelirler. Judith ve Mirza kapıda belirirler.)

MIRZA

(Kesik başı yere fırlatır.)

Tanıyor musunuz bunu?

HALK

Tanımıyoruz!

ACHIOR

(Yaklaşır, diz çöker.)

Büyüksün sen Yakub'un Tanrı'sı, senden başka tanrı yoktur!

(Ayağa kalkar.)

Holofernes'in başı bu.

(Judith'in elini tutar.)

Bu da başı kesenin eli mi? Kadın, sana bakınca başım dönüyor!

İHTİYARLAR

Judith halkını kölelikten kurtardı. Yüceltin onun adını!

HALK

(Judith'in çevresinde toplanır.)

Çok yaşa Judith!

JUDITH

Evet, yeryüzünün ilk ve son erkeğini öldürdüm.

(Birini işaret eder.)

Sen huzur içinde koyunlarını otlatasın diye.

(Bir ikincisine dönerek)

Sen lahanalarını ekesin, sen zanaatını icra edesin ve senin gibi çocukların olsun diye!

HALKTAN SESLER

Haydi! Şimdi efendileri yok! Ordugâha saldırın!

ACHIOR

Bekleyin hele! Dün gece neler olduğunu henüz bilmiyorlar. Bize saldırı için işaret vermelerini bekleyin. Bağrıışmaları duyulduğunda saldırırız.

JUDITH

Bana şükran borçlusunuz. Sürünüzün en iyisi veya ürünlerinizin turfanda olanıyla ödeyemeyeceğiniz bir şükran borcu. O işi ben üstlendim, onu temize çıkarmak da size düşer. Kutsal olun, günahsız olun, ancak o zaman bu vebalin altından kalkabilirim.

(Belli belirsiz yabancı bir bağrıışma işitilir.)

ACHIOR

Kulak verin, şimdi tam zamanı!

BİR HAHAM

(Kesik başı kastederek.)

Mızrak ucuna takarak ön saflarda taşıyın.

JUDITH

(Kesik başın önüne geçer.)

Bu baş derhal gömülmeli!

NÖBETÇİLER

(*Kale duvarından aşağıya seslenir.*)

Kuyuların başındaki muhafızlar çil yavrusu gibi dağılıyor. Subaylardan biri onları durdurmaya çalışıyor, onlar ise ona kılıç çekiyor. Bizimkilerden biri onlara doğru koşuyor. Ephraim bu. Onu göremiyorlar bile.

EPHRAIM

(*Kale kapısının önünde.*)

Açın, açın!

(*Kapı açılır. Ephraim içeriye dalar. Kapı açık kalır. Kaçışan Asuriler görülmektedir.*)

EPHRAIM

Mızraklarının ucuna takıp kızartacaklardı az kalsın. Hepsinden sıyırdım paçayı. Holofernes kafasız kalınca, hepsi kafasızlaştı. Gelin, gelin! Hâlâ korkan varsa aptaldır.

ACHIOR

Saldırın, saldırın!

(*Kale kapısından dışarı akın ederler. "Judith namına!" diye sesler yükselir.*)

JUDITH

(*İğrenerek yüzünü çevirir.*)

Kasap cesareti bu.

(*Hahamlar ve ihtiyarlar Judith'in etrafında bir daire oluştururlar.*)

İHTİYARLARDAN BİRİ

Kahramanların adını sildin, yerine kendininkini yazdırdın.

İLK HAHAM

Halkın ve havranın teveccühünü kazandın. Tanrımızın, efendimizin ne kadar yüce olduğunu anlatmak için mazi-nin karanlığını değil, şu andan itibaren seni gösterebilirim.

HAHAMLAR VE İHTİYARLAR

Ücretini talep et!

JUDITH

Benimle alay mı ediyorsunuz?

(*İhtiyarlara.*)

Kutsal bir görev olmasaydı o işe kalkışmam kibir ve günah olmaz mıydı?

(*Hahamlara.*)

Kurban, sunakta son nefesini verirken kanına ve canına ne fiyat biçtiğini sorarak işkence mi ediyorsunuz?

(*Kısa bir aradan sonra, birden aklına bir fikir gelmiş gibi.*)

Tamam, ücretimi talep ediyorum! Yerine getireceğinize dair yemin edin önce!

İHTİYARLAR VE HAHAMLAR

Yakub'un Tanrısı adına yemin ediyoruz!

JUDITH

Öyleyse arzu edersem beni öldürün!

HERKES

(*Şaşkın.*)

Seni öldürmek mi?

JUDITH

Evet, bana söz verdiniz.

HERKES

(*Korku içinde.*)

Söz veriyoruz!

MIRZA

(*Judith'i kolundan tutarak oradan uzaklaştırır.*)

Judith!

JUDITH

Holofernes'e bir oğul doğurmayacağım! Rahmimin doğurgan olmaması için Tanrı'ya dua et. Belki bana merhamet eder.

Ahmet Fırat (1973): Ege Üniversitesi'nde Sosyoloji okudu. Viyana Üniversitesi Psikoloji bölümünü yarıda bırakıp iş hayatına atıldı. Avusturya'da yaşamakta, çevirmenlik yapmaktadır.

